

Lukuvuosisuunnitelma 2025-2026

Hartolan kunta

Hartolan Yhtenäiskoulu

Kuninkaantie 14

19600 HARTOLA

Lukuvuosisuunnitelmaa ohjaava säädöspohja

Perusopetusasetus (20.11.1998/852) 9 §

Opetuksen järjestäjän tulee laatia lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, jossa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta sekä työajoista, koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta, sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista. Opetuksen järjestäjän tulee ennalta ilmoittaa oppilaille ja näiden huoltajille keskeisistä 1 momentissa tarkoitetuista asioista.

OPS perusteet 2014

Hartolan kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma on laadittu kunnan ainoalle koululle, Hartolan Yhtenäiskoululle. Lukuvuosisuunnitelmalla täsmennetään, miten opetussuunnitelmaa toteutetaan koulussa lukuvuoden aikana. Perusopetusasetus velvoittaa tiedottamaan oppilaille ja näiden huoltajille keskeisistä lukuvuosisuunnitelmassa päätetyistä asioista. Oppilaille tulee lain mukaan järjestää mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien valmisteluun. On tärkeää, että myös huoltajat voivat osallistua opetussuunnitelmatyöhön, lukuvuosisuunnitelman valmisteluun sekä koulun toiminnan suunnitteluun, erityisesti kasvatustavoitteiden, toimintakulttuurin sekä kodin ja koulun yhteistyön osalta. Opetussuunnitelma ja siihen liittyvä koulukohtainen lukuvuosisuunnitelma toimivat opettajan työvälineinä opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Opetuksen järjestäjän tehtävänä on arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arvioinnin tarkoitus on koulutuksen kehittäminen ja oppimisen edellytysten parantaminen. Paikallisen opetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman toteutumisen seuranta, säännöllinen arviointi ja kehittäminen ovat osa tätä tehtävää.

Opetuksen järjestäjän ja koulujen itsearvioinnissa voidaan hyödyntää kansallisten arviointien ja kehittämishankkeiden tuloksia sekä perusopetuksen valtakunnallisia laatuksikriteereitä. Yhteistyö oppilaiden, huoltajien ja muiden toimijoiden kanssa edistää avointa ja rakentavaa itsearviointia.

Hallintosääntö

Hartolan kunnan hallintosäännön mukaan sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy koulun lukuvuosisuunnitelman.

Koulun lukuvuosisuunnitelman käsittely, hyväksyminen ja tiedottaminen

- Lukuvuosisuunnitelmasta tiedottaminen

Käsittely koulun henkilökunnan kanssa syyskuu 2025__6.8., 11.8. ja 18.8.

Käsittely oppilaskunnan kanssa syyskuu 2025__22.8.__

Lukuvuosisuunnitelma arvioitu kevät 2026_____

Tavoitteet ja toiminta-ajatus

Kuntatason sitovat toiminnalliset strategiset tavoitteet

Hartolan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä mahdollistaa osallistumisen kunnan tulevaisuuden rakentamiseen. Vision mukaisesti päätöksiä tehdään asukkaita kuullen ja kunnan elinvoimaisuutta rakennetaan yhdessä - yhdessä tehen! Myös sivistystoimen palvelut järjestetään näiden periaatteiden mukaisesti. Perusopetuksessa tavoitteena on tuottaa ja toteuttaa kunnan lapsille ja nuorille ajanmukaiset perusopetuksen palvelut lähikouluperiaatetta noudattaen. Pienessä koulussa ja pienissä oppilasryhmissä pystytään antamaan ajanmukaista opetusta ja luomaan hyvinvointia lasten lähtökohdat huomioiden. Hyvinvoinnin edistämiseksi on tärkeällä sijalla moniammatillinen tiimityö ja sidosryhmien kanssa yhdessä tekeminen.

Opetustoimen strategiset painopisteet

1. **Turvaamme** esi- ja perusopetuksen 0-9 luokille ja **säilytämme yhtenäiskoulun Hartolan kunnassa**. Tämä merkitsee **vakinaisten, pätevien opettajien** määrän säilyttämistä suhteessa pieniin oppilasryhmäkokoisiin. Samalla huolehdimme riittävästä **oppiaineiden valinnaisuudesta** oppilaille huolimatta ikäluokkien pienemisestä.
2. Opetustoimen strategiset painopisteet kohdentuvat **koko kouluyhteisön hyvinvoinnin lisäämiseen**. Nykyaikaisten koulurakennusten myötä turvaamme kaikille turvalliset ja toimivat opiskelu- ja työtilat.
3. Huomioimme **oppilaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden**. Koulutyöhön sitoutuminen ja läsnäolon turvaaminen lisää kouluyhteisön hyvinvointia. Pidämme huolta opiskelu- ja opetuspalvelujen riittävyydestä, toimivuudesta ja vaikuttavuudesta. Yhteistyötä HVA:n kanssa tehdään aktiivisesti. Poissaoloihin puututaan ja oppilaiden osallisuutta ja osallistumismahdollisuuksia lisätään mm. oppilaskuntatoiminnan kautta.
4. Varmistamme **oppimisen tuen oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä mm. pienet ryhmäkoot, ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla ja oppilaskohtaisilla tukitoimilla**. Varmistamme riittävät resurssit oppimisen tuen toteuttamiseen. Oppilaan saaminen monipuolisen tuen avulla jatko-opintoihin on yksi kustannustehokkaimpia keinoja ehkäistä syrjäytymistä. Koulussamme **koulunkäynninohjaajat** ovat merkittävässä roolissa oppimisen tuen toteuttamisessa ja oppilaiden hyvinvoinnin tukemisessa. Heidän oppilaille antamansa ohjauksen, avun ja tuen muotojen kehittäminen sekä koulutukseen panostaminen on tärkeää.
5. **Koulun digilaitteiden ajanmukaisuus ja laitteiden tekninen hallinta /digitaidot oppilailla ja henkilöstöllä** on jatkuvasti kehittyvä asia. Koulun digistrategia on laadittu palvelemaan tätä tavoitetta. Varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetuksen digityöryhmä seuraa, päivittää ja kehittää varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetuksen digistrategiaa ja opetussuunnitelmaa kunnassa sekä tekee yhteistyötä seudullisen digi-kehittämisryhmän kanssa.
6. Strategisena painopisteenä on myös **työyhteisön ja työhyvinvoinnin kehittäminen**. Täydennyskoulutus, tyhy-toiminta ja työnohjaus ovat tässä keskiössä.

Koulun pitkän aikavälin kehittämissuunnitelma

Hartolan Yhtenäiskoulun kehittämisen visiot 2026-2030

Säilytämme yhtenäiskoulun elinvoimaisena!

- **HYVINVOINTI:** Panostamme koko kouluyhteisön hyvinvointiin, aktiiviseen osallistumiseen ja yhteistoimintaan. Keskiössä on koulun toimintakulttuurin kehittäminen. Moniammatillisuus ja tiimityö säilytetään.
- **OPPIMISYMPÄRISTÖ JA TILAT:** Koulussamme on terveelliset, turvalliset, esteettömät, viihtyisät ja toimivat tilat koulutyöhön. Tilat mahdollistavat avoimien oppimisympäristöjen ja digitaalisuuden hyödyntämisen. Monipuolinen lähiympäristö ja luonto sekä koulun piha-alueet liikuntapaikkoineen tarjoavat oivalliset puitteet nykyaikaiselle koululle. Takapihan pelikenttien myötä koulun lähiympäristö pihapiireineen mahdollistaa entistä aktiivisemmän toiminnan. KunkkuAreenaa hyödynnetään aktiivisesti koulupäivän aikana, kerhoissa ja vapaa-aikalla.
- **LAADUKAS OPETUS JA OPPIMINEN:** Oppilasmäärä on alakoulussa n. 95 ja yläkoulussa n. 40-45 oppilasta. Tavoitteena on säilyttää yläkoulun aineenopetus- ja valinnaisainetarjonta riittävänä, laadukkaana, pätevien opettajien opettamana sekä huolehtia myös taito- ja taideaineiden saatavuudesta. Eläköityvien opettajien tai vapautuvien virkojen tilalle on mietittävä uusia ratkaisuja esim. kaksoispätevyyttä, yhdistelmävirkoja ja yhteistyötä naapurikuntien kanssa. Etäyhteyksiin toteutettava opetus mm. seudullisen kouluverkoston yhteistyönä on tulevien vuosien tavoite. Oppimisessa ja opetuksessa hyödynnetään enenevästi digitaalisia oppimisympäristöjä ja -materiaaleja. Ajanmukaisiin digilaitteisiin, niiden käyttöön, toimivuuteen ja yhteyksiin panostetaan. Lisäksi on tärkeää lisätä ja tehostaa digiosaamisen koulutusta.
- **ERITYISOPETUS JA OPPIMISEN TUKI:** Oppilaista suhteellisen suuri osuus on ollut tehostetun tai erityisen tuen oppilas (yht. n. 26 % oppilaista). Perusopetuslain ja oppimisen tuen muutosten myötä varmistamme myös jatkossa riittävät resurssit oppimisen tukeen ja koulunkäynninohjaukseen. Tässä rahoituskeinoina mm. valtionavustusten hakeminen ja hankkeisiin osallistuminen.
- **VERKOSTOYHTEISTYÖ:** Tavoitteena kumppanuusverkoston kehittäminen ja 3. sektorin toimijoiden huomioiminen järjestöjen aktiivisessa hyvinvointityössä. Osallistuminen ja aktiivisuus sivistystoimen seudullisessa yhteistyössä.
- **KODIN JA KOULUN YHTEISTYÖ:** Kodin ja huoltajien osallistuminen aktiivisesti koulun toimintakulttuurin kehittämiseen niin suunnittelussa, toteuttamisessa kuin arvioinnissakin. Vanhempainyhdistyksen rooli aktiivisena ja avoimena kehittäjänä yhteistyössä koulun kanssa.
- **VIESTINTÄ:** Ajankohtainen ja asiallinen viestintä eri kanavia hyödyntäen. Myös sosiaalisen median hyödyntäminen koulun, kodin ja kunnan yhteistyötä rikastuttavalla tavalla. Positiivisen imagon luonti tärkeää myös koulutyössä.

Talousarvioon kirjatut opetustoimen tavoitteet

1. Lasten ja nuorten oppimisen, kasvun ja kehityksen edistäminen ja tukeminen

- Oppimisen rohkaiseva tukeminen ja kouluun kiinnittyminen
- Syrjäytymisen ja kiusaamisen ehkäisy
- Monikulttuurisuuden ja suvaitsevaisuuden edistäminen
- Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen

2. Monipuolinen ja laadukas opetus

- Opetussuunnitelman ja toimintasuunnitelmien toteuttaminen

3. Hyvinvoiva ja työhönsä sitoutunut henkilöstö

- Työhyvinvoinnin ja osallisuuden parantaminen

4. Kustannustehokas ja vaikuttava palvelutoiminta

- Tehtävien hoitaminen tehokkaasti ja taloudellisesti

Koulun toiminta-ajatus ja arvopohja

Arvot ovat kulttuurin perustekijöitä. Arvot jäsentävät sitä, mikä on tärkeää ja tavoiteltavan arvoista. Arvot ohjaavat jokaisen yksilön elämää, mutta niihin liittyy myös yhteisöllinen tekijä. Arvot ohjaavat koulun toimintakulttuuria. Arvot välittyvät opetuksen tavoitteisiin ja sisältöihin sekä jokapäiväiseen toimintaan.

Perusopetuksen arvopohjana ovat ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen. Opetuksen perustana on suomalainen kulttuuri, joka on kehittynyt vuorovaikutuksessa alkuperäisen, pohjoismaisen ja eurooppalaisen kulttuurin kanssa.

Opetuksessa huomioimme Hartolan erityispiirteet sekä kansalliskielet, molemmat kansankirkot ja kansalliset vähemmistöt. Samalla huomioimme suomalaisen kulttuurin monipuolistumisen eri kulttuureista tulevien maahanmuuttajien myötä. Perusopetuksen avulla lisäämme alueellista ja yksilöiden välistä tasa-arvoa. Opetuksessa huomioimme erilaiset oppijat ja edistämme sukupuolten välistä tasa-arvoa ja oppilaiden yhdenvertaisuutta antamalla oppilaille valmiudet toimia yhtäläisin oikeuksin ja velvollisuuksin yhteiskunnassa sekä työ- ja perhe-elämässä.

Perusopetuksessa eri oppiaineiden opetus on poliittisesti sitoutumatonta ja uskonnollisesti tunnustuksetonta.

Opetus- ja kasvatustyössä edistämme

- yhteisöllisyyttä
- hyviä tapoja
- toisesta välittämistä ja yhteistyötaitojen kehittymistä
- vastuullisuutta
- rehellisyyttä ja avoimuutta
- työn arvostamista
- yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittamista, johon liittyy fyysisen ja psyykkisen turvallisuuden vaaliminen
- itsenäisen ajattelun kehittymistä ja kriittistä suhtautumista mediaan ja sen välittämiin arvoihin
- ikätason mukaista toimintaa ottaen huomioon lapsuuden suojelun

Opetuksen avulla tuemme oppilaan oman kulttuuri-identiteetin rakentumista sekä hänen osallisuuttaan suomalaisessa yhteiskunnassa ja globaalistuvassa maailmassa. Opetuksen avulla edistämme myös suvaitsevaisuutta ja kulttuurien välistä ymmärtämystä. Opetus- ja kasvatustyön avulla tuemme monipuolisesti lapsen kasvua ehjään aikuisuuteen.

Lukuvuoden kehittämiskohteet

Edellisen lukuvuoden kehittämiskohteiden arviointi

Keväällä 2024 toteutetun esi- ja perusopetuksen seudullisen arvioinnin ja tiimien arviointien mukaiset kehittämiskohteet huomioiden edellisen lukuvuoden 24-25 tavoitteiksi nostettiin:

1. Turvallinen oppimisympäristö ja työrauha
2. Kestävä kehitys, arjen valinnat ja niiden näkyväksi tekeminen
3. Tehdään yhdessä hyvää: osallisuus, jalkautuminen, yhteistyö yli luokkarajojen

Tavoitteiden toteutuminen oli koko henkilökunnan vastuulla. Johtamisen ja koulun tiimitoiminnan tehtävänä oli kehittää ja toteuttaa tavoitteiden mukaista toimintaa. Lukuvuoden 2024-2025 päätteeksi pidettyjen tiimien arviointipalaverien ja huhtikuussa 2025 toteutetun caf-itsearviointin kautta tarkasteltiin tavoiteltujen asioiden ja kehittämiskohteiden toteutumista.

Tiimien arvioinnit (toukokuu 2025)

OPS-tiimi:

Tiimin tehtävänä syyslukukaudella oli opetussuunnitelman oppiainekohtaisten lukujen päivittäminen ePerusteisiin. Vuoden vaihteessa opetussuunnitelma julkaistiin onnistuneesti ePerusteisiin. Kevätlukukaudella keskityttiin valtakunnallisen opetussuunnitelman muutoksiin erityisopetukseen liittyen. Opetussuunnitelmaan tehtiin paikallisia tarkennuksia pakollisten osioiden osalta. Opetussuunnitelmatyö jatkuu tulevana lukuvuonna.

Tiimin toiminta suhteessa koulun lukuvuositarvoitteisiin:

1. Turvallinen oppimisympäristö ja työrauha

Yhdessä paikassa julkisesti esillä oleva opetussuunnitelma edistää yhteisiin tavoitteisiin sitoutumista ja pyrkimistä. Järjestyssääntöjen päivittäminen edistää työrauhaa ja tekee oppimisympäristöstä turvallisemman.

2. Kestävä kehitys, arjen valinnat ja niiden näkyväksi tekeminen

- sähköisessä muodossa oleva opetussuunnitelma säästää paperia.

3. Tehdään yhdessä hyvää: osallisuus, jalkautuminen, yhteistyö yli luokkarajojen

- opetussuunnitelman ja järjestyssääntöjen päivittämistyössä on ollut osallisena niin oppilaiden, huoltajien kuin henkilökunnan edustajia.

Toimimme-tiimi:

Kuluneen lukuvuoden toiminnan arvioinnissa todettiin, että yhdessä tekemistä oli ollut paljon. Tapahtumasuunnitelmassa ei ollut liikaa tapahtumia, mutta yllättävät, listan ulkopuolelta tulevat aiheuttivat aina paineita lukujärjestyksiin. Tapahtumien järjestäminen työllisti ihmisiä epätasaisesti. Pohdittavaksi jäi, miten saisimme työnjaon tasapuoliseksi, sillä osa tapahtumista ei vaadi juurikaan henkilökunnan panostusta ja osa on taas hyvinkin työllistäviä.

Keskusteluihin nousi myös uintien aikataulutus, sillä niiden järjestäminen on hankalaa aineenopetuksen kannalta.

Haasteena oli se, että puolet luokasta oli uimassa ja toinen puoli opiskelemassa. Uintien takia saattoi mennä pari kolme kertaa viikon ainoat tunnit.

Oppilaskunta sai aktiivisesta ja innokkaasta toiminnasta ja tapahtumista paljon kiitosta. Jatkossa oppilaiden aktiivisen välituntitoiminnan kehittäminen on keskiössä.

Hyvinvointi-tiimi:

Tiimin tehtävänä on ollut vahvistaa myönteistä oppimisympäristöä ja koko kouluyhteisön hyvinvointia. Lukuvuoden tavoitteista keskeisimpänä on ollut "tehdään yhdessä hyvää" ja osallisuuden vahvistaminen. Tiimi on keskittynyt opetushenkilöstön ja opiskeluhuollon henkilöstön hyvinvointiin työpäivän aikana. Tiimi on järjestänyt yhteisiä hyvinvointia lisääviä tuokioita (yhteiset aamupalat, rentoutushetket). Tiimi on vahvistanut yhteisöllisyyttä positiivisen pedagogiikan kautta huomioimalla vahvuuksia ja kannustamalla työyhteisön jäseniä. Toiminnassa on huomioitu kalenterivuoden tapahtumat tuomalla piristystä ja hyvää mieltä kouluarkeen (joulukalenteri, kehu työkaverille, salainen ystävä, pääsiäisyllätys). Aktiivinen oppilaskunta on huolehtinut oppilaiden hyvinvoinnin tukemisesta.

CAF-itsearviointi lv 2024-2025

Huhtikuussa 2025 toteutetun Caf-itsearvioinnin pohjalta laadittuun yhteenvetoon voi tutustua koulun pedanet-kotisivuilla.

<https://peda.net/hartola/yhtenaiskoulu/opetus/arviointi/itsearviointi-caf/caf-arviointi-2025>

Alkavan lukuvuoden tavoitteet

1. Aktiivinen koulupäivä

2. Yhteisöllisen toimintakulttuurin vahvistaminen

- Hyvä ja toiset huomioiva käytös
- Kohtaaminen ja vuorovaikutus
- Työrauha ja turvallisuus

3. Oppimisen tuen uudistus osaksi koulun toimintakulttuuria

Johtaminen

Johtamisjärjestelyt ja vastuut

Yhtenäiskoulun johtotiimiin kuuluu rehtori, apulaisjohtaja sekä kolme opettajakunnan edustajaa.

Johtotiimi lukuvuonna 2025-2026

- Tiina Kotila-Paaso, rehtori, toimialajohtaja

- Tiina Itävuori, lehtori, apulaisjohtaja
- Janne Jokinen, erityisopettaja, ops-tiimin pj.
- Ismo Pelttonen, lehtori
- Maarit Oksanen, lehtori

Rehtorin perusopetusta koskeva ratkaisuvälä on linjattu Hartolan kunnan hallintosäännössä seuraavasti:

Rehtorin ratkaisuvälä:

- oppilaaksi ottaminen ja lähikoulun osoittaminen
- oppilaan erityinen tuki (POL 17§), erityiset opetusjärjestelyt (POL 18§) sekä avustaja- ja tulkitsemispalvelut (Tätä kohtaa päivitetään syyskuussa 2025 Perusopetuslain muutosten ja uuden oppimisen tuen järjestämisen myötä)
- oppilaan koulunkäynnin aloittaminen säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin
- koulumatkaedun myöntäminen lautakunnan vahvistamien perusteiden mukaisesti
- opetuksen julkisuuden rajoittaminen (POL 19§)
- poissaololuvan myöntäminen oppilaalle yli 5 päivän poissaoloon
- perusopetuslain ja -asetuksen mukainen rehtorin toimivälä
- koulukiinteistön myöntäminen ulkopuoliseen käyttöön
- koulun irtaimen omaisuuden poistaminen, myyminen ja hävittäminen kunnassa noudatettavien ohjeiden mukaisesti
- oppilaan aiheuttaman vahingon vahingonkorvaus
- perusopetusasetuksen 23§:ssä säädetyn erityisen tutkinnon järjestäminen
- vapautuksen tai lykkäyksen myöntäminen sivistystoimen julkis- tai yksityisöoikeudellisen maksun suorittamisesta
- oppivelvollisuuslain 15 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekeminen opiskelupaikan osoittamisesta oppivelvolliselle
- oppivelvollisuuslain 7 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekeminen oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä

Opettajien ratkaisuvälä:

- opetustoimen lainsäädännössä määritelty ratkaisuvälä
- luvan myöntäminen oppilaalle enintään viiden päivän poissaoloon

Tiimien vastuut, tavoitteet ja tehtävät

Hyvinvointitiimi

- Hyvinvointitiimin tavoitteena on tukea ja ylläpitää henkilökunnan ja oppilaiden hyvinvointia yhteisöllisyyttä vahvistaen. Tiimivastaavana ja puheenjohtajana toimii Riikka Virman-Tonteri.

Toimimme-tiimi

- Tavoitteena on organisoida erilaiset lukuvuoden aikana olevat tapahtumat osaksi koulun arkipäivää ja pitää huolta, että suunnitelmaan merkityt tapahtumat tulevat järjestettyä. Tapahtumien järjestämisvastuun pitäisi myös olla tasapuolisesti jaettu koulun koko henkilökunnan kesken. Tiimivastaavana ja puheenjohtajana toimii Marja Rahikainen.

OPS-tiimi

- Lukuvuonna 2025-2026 OPS-tiimi edesauttaa uudenlaisen toimintakulttuurin luomista oppimisen tuen uudistuksen myötä ja tekee mahdolliset muutokset opetussuunnitelmaan. OPS-tiimi tarkistaa koulun suunnitelmien yhdenmukaisuuden suhteessa keväällä 2025 tullessiin muutoksiin (oppimisen tuki ja mobiililaitteiden käytön rajaaminen). OPS-tiimi määrittelee koulun alueen rajat ja tekee viestintäsuunnitelmaan tarvittavat muutokset. Tiimivastaavana ja puheenjohtajana toimii Janne Jokinen

Viestintä ja tiedottaminen

Tiedotuskanavana Hartolan Yhtenäiskoulussa käytetään Wilma-sovellusta. Koulun kuukausitiedotteissa ilmoitetaan ajankohtaiset asiat oppilaiden koteihin ja henkilökunnalle.

Opettajat käyttävät Wilmaa yhteydenpitoon koulun ja kodin välillä. Huoltajat selvittävät oppilaiden poissaolot Wilman välityksellä.

Hartolan Yhtenäiskoululla on kotisivut Pedanetissä, jotka sisältävät yleistä tietoa koulun toiminnasta kuten esim. opetussuunnitelman liitteineen, lukuvuosisuunnitelman, toimintakertomuksen, koulukuljetusperiaatteet ja lukuvuoden työ- ja loma-ajat.

Hartolan Yhtenäiskoulun viestintäsuunnitelma löytyy koulun kotisivuilta.

Toimintakulttuurin kehittäminen koulussa

Koulun toimintaa ohjaavat yhteiset arvot. Pyrimme avoimuuteen, kaikkien osallistumiseen ja aitoon yhteistyöhön koulun toimintakulttuurin kehittämisessä. Koulussamme johtajuutta on jo pitkään jaettu tiimijohtamisen kautta ja koko opetushenkilöstön osallisuutta on lisätty kehittämistiimien avulla. Tiimirakenteen toimivuutta sekä tiimien tavoitteita, tehtäviä ja jäsenyyttä tarkastellaan vuosittain vastaamaan kunkin lukuvuoden tavoitteita. Pedagogiset kahvilat lisäävät toimintakulttuurin avoimuutta ajankohtaisten teemojen ja yhteisten keskustelujen kautta. Vuosittain toteutettava toiminnan arviointi joko seudullista arviointia hyödyntäen tai koulun oman toiminnan, CAF-itsearviointin kautta, auttaa kehittämään koulun toimintakulttuuria.

Myös muut koulun toiminnan arviointiin liittyvät kyselyt oppilaille ja huoltajille esim. KiVa-koulun kyselyt, opiskeluhuoltoryhmän "Mitä kuuluu?"-kyselyt oppilaille ja ohr-huoltajakyselyt sekä niiden tulosten huolellinen tarkastelu muovaavat koulun toimintakulttuuria. Koemme oppilaiden osallisuuden toimintakulttuurin kehittämisessä ensiarvoisen tärkeäksi tavoitteeksi.

Henkilöstö

Henkilöstön rakenne

Hallinto

Tiina Kotila-Paaso	rehtori, toimialajohtaja
Tiina Itävuori	apulaisjohtaja
Johansson Eija	toimistos sihteeri

Opetus

Huhtanen Hannamari	vt.erityisopettaja	luokat 7-9
Itävuori Tiina	lehtori	kotitalous, oppilaanohjaus, terveystieto, biologia
Jokinen Janne	erityisopettaja	luokat 1-6
Karlsson Tomi	luokanopettaja	liikunta, käsityö
Kuparinen Mikko	tuntiopettaja	musiikki
Laitinen Merja	lehtori	äidinkieli ja kirjallisuus
Lehtinen Aija	luokanopettaja	4. luokka
Liikanen Hannu	lehtori	historia, yhteiskuntaoppi, uskonto, maantieto
Oksanen Maarit	lehtori	6. luokka, englannin kieli, ruotsin kieli
Olkkonen Taru	tuntiopettaja	erityisopetus, yleisopetus
Peltonen Heli	luokanopettaja	2. luokka, englannin kieli
Peltonen Ismo	lehtori	matematiikka, fysiikka ja kemia
Porvari Leena-Kaisa	luokanopettaja	3. luokka, liikunta, musiikki
Rahikainen Marja	tuntiopettaja	5. luokka, kuvataide, käsityö
Virman-Tonteri Riikka	luokanopettaja	1. luokka, elämäkatsomustieto

Koulunkäynninohjaajat

Halttunen Leena
Karnaattu Sari
Ruokola-Parkkonen Mervi
Ruoppi Anna

Iltapäivätoiminta

Ruoppi Anna, vastaava	Ruokola-Parkkonen Mervi	Halttunen Leena	Karnaattu Sari
-----------------------	-------------------------	-----------------	----------------

Opiskeluhuoltohenkilökunta

Palkeinen Jenni	varhaisen tuen asiantuntija
Järvinen Jenna	kouluterveydenhoitaja
Hildén Maarit ja Karjalainen Anita	kuraattori
Tommo Hannele	konsultoiva koulupsykologi

Keittiöhenkilökunta

Ravitsemistyöntekijä Jukka Nieminen vastaa jakelukeittiön toiminnasta

Siistijät

Kuivainen Taina	Virtanen Sirkka
Pennanen Kaarina	

Kiinteistöhoitajat

Tarhonen Jyrki

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Henkilökunnalla on mahdollisuus osallistua omaa työtään tukevaan täydennyskoulutukseen ja työnohjaukseen koulun määrärahojen puitteissa.

Työhyvinvoinnin kehittäminen

Koulun henkilöstön työhyvinvoinnin ja terveyden turvaamiseksi ja edistämiseksi on pyrittävä pitämään tasapainossa voimavara- ja kuormitustekijät sekä yksittäisen työntekijän että työyhteisön näkökulmasta. Koulun hyvinvointitiimin tavoitteena on tukea ja turvata hyvinvointia niin oppilaiden kuin koulun henkilökunnan näkökulmasta.

Työhyvinvointia pyritään lisäämään yhteisillä tapahtumilla ja pienimuotoisilla tempauksilla. Myös työnohjausta on tarvittaessa saatavilla.

Lukuvuoden aikana huomioimme työhyvinvointia lisääviä tekijöitä:

- kasvatusten tapahtuva vuorovaikutus työyhteisön jäsenten välillä
- jaettu tasapuolinen vastuu työyhteisössä
- yhteisöllisyyttä tukevat rakenteet (esimerkiksi parityö, tiimit, palaverit)
- avoimuuden kulttuuri, joka helpottaa ristiriitojen käsittelemistä.
- taukojen mahdollistaminen työpäivän aikana

YS-aika suunnitelma

Henkilöstölle järjestetään lukuvuoden aikana kolme opinto- ja suunnittelupäivää seuraavasti:

- Suunnittelupäivä 6.8.2025
- Koulutusiltpäivä 3h, lokakuu 2025. Tekoälyyn liittyvä koulutus.
- Koulutusiltpäivä 3h, marraskuu 2025. Oppimisen tuki.
- Koulutusiltpäivät kevätlukukaudella 2024: 2 x 3h tai 1 la-päivä.

Opetus ja opetusjärjestelyt

Koulun työ- ja loma-ajat

Lukuvuosi 2025-2026

Lukuvuosi alkaa to 07.08.2025

Lauantaityöpäivä 13.09.2025
Syysloma (vko 43) 20.10.2025 - 26.10.2025
Syyslukukausi päättyy la 20.12.2025
Syyslukukaudella 94 työpäivää
Joululoma 21.12.2025 - 06.01.2026

Kevätlukukausi alkaa ke 07.01.2026

Talviloma (vko 9) 23.02.2026 - 01.03.2026
Lomapäivä 15.05.2026
Lukuvuosi päättyy la 30.05.2026
Kevätlukukaudella 96 työpäivää.

Koulupäivän rakenne ja jaksotus

Pedagogiset opetusjärjestelyt

Päivittäinen työaika

Oppituntien alkamis - ja päättymisajat

08.55 - 09.45

9.50 - 10.35

11.00 - 11.45 (luokat 7, 8, 9)

11.15 - 12.00 (luokat 1, 2, 3, 4, 5 ja 6)

12.15 - 13.00

13.15 - 14.00

14.05 - 14.50

Jaksotus

Lukuvuosi on lukujärjestyksiä laadittaessa jaettu kahteen jaksoon:

1. jakso: syyslukukausi 7.8.- 20.12.2025

2. jakso: kevätlukukausi 7.1.- 30.5.2026

Koko koulun yhteinen päivänavaus pidetään maanantaisin ja perjantaisin keskusradion kautta opettajan ja /tai luokkien pitäminä vuorolistan mukaan.

Tiistaina, keskiviikkona ja torstaina ensimmäisen oppitunnin opettajat pitävät lyhyen päivänavauksen luokassaan.

Ehtojen suoritustilaisuudet lukuvuoden ulkopuolella:

pe 29.5.2026 (ysiluokkalaisten ehtolaiskuulustelu)

pe 26.6.2026

pe 31.7.2026

Opetusryhmät

Perusopetus	
Luokka	Oppilasmäärä
1	12
2	14
3	13
4	22
5	16
6	19
7	13
8	12
9	17
Yhteensä	138

Luokanvalvontatyö ja erityistehtävät

Luokanopettajat

1 Riikka Virman-Tonteri

2 Heli Peltonen

3 Leena-Kaisa Porvari

4 Aija Lehtinen

5 Marja Rahikainen

6 Maarit Oksanen (lv)

Luokanvalvojat

7 Tiina Itävuori

8 Ismo Peltonen

9 Merja Laitinen

Luokanvalvojan tehtävät

Luokanvalvojan tehtävänä on huolehtia hänelle määrätyn luokan oppilaiden kasvatuksellisista asioista. Tehtävä edellyttää yhteistyötä toisten opettajien ja koulun muun henkilökunnan kesken sekä koulun ja kodin välillä. Tärkeätä on myös luottamuksellisten suhteiden aikaansaaminen luokan oppilaiden kanssa.

Luokanvalvoja on oman luokkansa edustaja opetusta ja järjestyksenpitoa koskevissa asioissa. Luokanvalvojan tutustuu luokan oppilaisiin ja mahdollisuuksien mukaan heidän kasvuympäristöönsä ottaen erityisesti huomioon persoonallisuuden kehittymisen ja koulunkäyntimotivaatioon sekä oppimisvaikeuksiin vaikuttavat tekijät. Luokanvalvojan neuvottelee oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa koulunkäyntiä koskevista asioista, osallistuu luokan yhteisten tilaisuuksien järjestelyihin ja on niissä mukana. Luokanvalvoja esittää tarvittaessa rehtorille neuvottelu yms. tilaisuuksien järjestämistä luokan toisten opettajien ja muiden oppilaita koulussa ohjaavien henkilöiden kanssa ja osallistuu niiden järjestelyihin. Luokanvalvojan tehtävänä on osallistua myös opiskeluhoitotoimintaan ja tarkkailla luokan oppilaiden poissaoloja ja niiden syitä sekä ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin.

Luokanvalvojan/luokanopettajan tunnit ovat koululla kerran kuukaudessa.

Erityistehtävät

Kiusaamisen vastainen/ennaltaehkäisevä työ, KiVa-Koulu toiminnan koordinointi ja tiimin jäsenyys, kiusaamisten selvittely

- Leena-Kaisa Porvari, Jenni Palkeinen

Oppilaskuntatoiminnan ohjaaminen

- Riikka Virman-Tonteri ja Taru Olkkonen

Kehittämistyö koulun johtotiimissä

- Tiina Itävuori
- Ismo Peltonen
- Maarit Oksanen
- Janne Jokinen

Erityisopetuksen kehittäminen ja koordinointi

- Janne Jokinen

Lukujärjestyksen ja valvontalistojen suunnittelu

- Ismo Peltonen

Kokoelmien hoitotyö

- Ismo Peltonen

Kerhotoiminnan kehittäminen

- Heli Peltonen

Musiikkiesitysten hoitotyö

- Leena-Kaisa Porvari

Ruokapalvelutoiminnan ohjaus ja valvontatyö, tva

- Tiina Itävuori

Tietotekniikka ja av-vastaavan työ (tvv-vastaavuus)

- Maarit Oksanen
- Janne Jokinen

Arviointi- ja laatuvaikuttava

- Tiina Kotila-Paaso

Koulun profiloituminen

Hartolan Yhtenäiskoulu on Hartolan kunnan ainoa peruskoulu. Se toimii lähikouluperiaatteella ja tarjoaa kaikille kunnan lapsille ja nuorille turvallisen koulun lähellä kotia. Terveelliset, turvalliset, laadukkaat ja viihtyisät koulutilat innostavat oppimiseen. Nykyaikaiset opetus- ja opiskeluvälineet sekä oppimateriaalit mahdollistavat avoimien oppimisympäristöjen ja

digitaalisuuden hyödyntämisen. Monipuolinen lähiympäristö ja luonto sekä koulun piha-alueet liikuntapaikkoineen tarjoavat oivalliset puitteet nykyaikaiselle koululle.

Koulun lukuvuoden tapahtumat, retket ja leirikoulut

Tapahtumasuunnitelma 2025-2026

Ajankohta	Tapahtuma	Vastuuhenkilöt
elokuu	Koulunaloitus 7.8.	Tiina K-P
	Taidesalonki Talvio 3-9- lk	luokanopettajat/valvojat
	Seiskojen ryhmäytyminen Kompelonlahti 21.8.	Tiina I., nuorisotoimi
	Valtakunnallinen koulurauhan julistus 28.8.	oppilaskunta
syyskuu	Kodin ja koulun päivä	Jenni, Riikka, Tiina I, Merja
	2lk Sinfonia Lahti	Heli
	Yleisurheilukilpailu (?)	liikkaopet
	8lk taidetestaajat 16.9.	Ismo
lokakuu	Turnaus vko 42, kahvio	Tomi, oppilaskunta
	Matematiikka kilpailu 9lk	Ismo
marraskuu	9lk yrityskylä 4.11.	Hannu
	Kruunajaiset 6.11.	oppilaskunta
	Adventtikirkko 28.11.	Leena-Kaisa, srk
	7lk+8lk teatterimatka	Ismo, Tiina
joulukuu	Itsenäisyyspäivän aamunavaus 5.12.	7. lk ja lv
	Lucia-tapahtuma 13.12.	Maarit, Mervi, musaopet
	Jouluohjelmaa joulukuussa	Oppilaskunta
	Joulujuhla la 21.12.	1,2,4,6,8 lk. ja opet

Kevät 2026

Ajankohta	Tapahtuma	Vastuuhenkilöt
tammikuu	8lk taidetestaajat 15.1.	Ismo
helmikuu	Uutisten viikko	Merja
	Ystävänpäivä 13.2.	oppilaskunta
	Purnu Laskettelu/mäenlasku vko 7 12.2.	Toimimme-tiimi, liikkaopet
maaliskuu	Yrityskylä 6 lk 30.3	Maarit
huhtikuu	Pääsiäiskirkko 2.4.	opet, srk
	Turnaus ja kahvio vko 17	Tomi, oppilaskunta
	Talent 30.4.	opet, oppilaskunta, musaopet
toukokuu	Oppilastöiden näyttely	Heli ja kuvisopet
	Siivouspäivä	Hannu ja Mervi
	Unisef-kävely alkuviikko 21	Marja + ?
	Kevätjuhla la 30.5.	1,3,5,7,9. lk lv, opet
kevät	Metsävisa, 9 lk (helmikuu)	Tiina I.
	No hätä, 8 lk	Tiina I.
Syys ja kevät	MOK, 6 lk leirikoulu, opintomatkat, luokkaretket ja retket, yökoulut	luokanopettajat / -valvojat
	Liikkuva koulu -toimintaa	Toimimme ja hyvinvointi-tiimit
	Teatterit, konsertit, elokuvat	Toimimme-tiimi, Anna-Maija, Tiina K-P

Muita mahdollisia koulun sekä nuoriso- ja vapaa-aikatoimen järjestämiä tapahtumia ja tempauksia, mikäli ne mahtuvat koulun ohjelmaan. Uinnit pyritään järjestämään marras- ja maaliskuussa.

Työelämään tutustuminen (TET)

Työelämään tutustuminen (TET)

Oppilaat tutustuvat työelämään 7.–9. luokilla osana työelämään tutustumisjaksoaan (TET). Opiskelunohjaus, yhdessä muiden oppiaineiden kanssa, auttaa oppilaita ymmärtämään opiskeltavien aineiden merkityksen niin jatko-opintojen kuin työelämänkin kannalta. Samalla laajennetaan oppilaiden käsitystä työelämästä, eri työtehtävistä, yrittäjyydestä ja tulevaisuuden osaamistarpeista.

TET:n tavoitteena on, että oppilaat saavat paremman käsityksen työelämästä ja sen eri osa-alueista. Oppimisympäristöinä voivat toimia muun muassa kotiseudun ja lähialueen yritykset sekä muut yhteistyötahot. Työelämään tutustumisella on suuri

TET-jakson aikana oppilaat voivat soveltaa koulussa oppimiaan taitoja käytännössä ja kokeilla toimimista uudessa työympäristössä. Omakohtaiset kokemukset työelämästä auttavat oppilaita kehittämään itsetuntemustaan, parantavat sosiaalisia taitoja ja syventävät tietämystä työelämästä. Samalla TET tukee oppilaan päätöksentekoa jatko-opintoihin hakeutumisessa.

- **7. luokat:** 2 päivää tutustumista huoltajan tai koulunhenkilökunnan työhön
- **8. luokat:** 5 päivää
- **9. luokat:** 10 päivää

- **9. luokka:** viikot 39/2025 ja 5/2026
- **8. luokka:** viikko 16/2026
- **7. luokka:** 21.–22.5.2026

[illegible]

Opetussuunnitelma 2016														
	1.lk	2.lk	3.lk	4.lk	5.lk	6.lk	Yht. 1-6	7.lk	8.lk	9.lk	Yht. 7-9	Koko perusopetus	Asetuksen mukainen tuntiminimi	
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	8	6	5	4	4	32	3	4	3	10	42	42	
A1-kieli	1	1	3	2	2	2	11	2	3	2	7	18	18	
B1-kieli						2	2	2	1	2	5	7	7	
Matematiikka	4	3	4	4	4	3	23	3	4	4	11	34	32	
Ympäristöoppi	2	2	2	3	2	3	14				0	14	14	
Biologia								1	1	2	4	4	7	
Maantieto								1	1	1	3	3		
Fysiikka								1,5	1	1	3,5	3,5	7	
Kemia								1	1,5	1	3,5	3,5		
Terveystieto								1	1	1	3	3	3	
Uskonto/elämäkatsomustieto	1	1	1	2	1	1	7	1	1	1	3	10	10	
Historia					1,5	1,5	3	2	2		4	7	12	
Yhteiskuntaoppi				1	0,5	0,5	2			3	3	5		
Musiikki	1	1	1	1	1	1	6	2			2	8	8	
Kuvataide	1	1	2	1	1	1	7	2			2	9	9	
Käsityö	2	2	2	2	2	2	10	2			2	12	11	
Liikunta	2	2	2	3	2	2	13	2	3	2	7	20	20	
Kotitalous							0	3			3	3	3	
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset					2	2	6		2	3	6	11	11	
Oppilaanohjaus							0	0,5	0,5	1	2	2	2	
Valinnaiset oppiaineet					1	1	2		4	3	7	9	9	

Yhteensä	21	21	23	24	24	26	138	30	30	30	90	228	225
B2- kieltä tarjotaan valinnaisena oppiaineena 8-9 luokilla A1-kieltä opetetaan sekä 1. luokalla että 2. luokalla 1 vuosiviikkotunti													

Hartolan Yhtenäiskoulun perusopetuksen 1 - 9 luokille tuntikehys lukuvuodelle 2025 - 20265 yhteensä 335,2 tuntia

Tuntikehysten käyttäminen:

Yleisopetus

Luokat 1-6 luokkatunteja 149 tuntia

Luokat 7-9 luokkatunteja 92 tuntia

Erityisopetus ja resurssiopetus

Erityisopetusta 48 tuntia (1-6 luokat 24 tuntia ja 7-9 luokat 24 tuntia), tuntiopetusta yleisopetuksessa (resurssiopettaja) 24 h

Erityistehtävät, oppilaanohjaus, tukiopetus ja kerhot

Opetusvelvollisuuteen luettavat tehtävät:

- Demonstraatioiden valmistelutunnit, 1 tunti
- Oppilaanohjaus, 3 tuntia

Muut erityistehtävät:

- Kokoelmien hoitotyö, 1 tunti
- Musiikkiesitysten hoitotyö, 1 tunti
- Kirjaston hoitotyö, 0 tuntia
- Luokanvalvontatyö 7.-9. lk ja luokanopettaja 6. lk, 5.lk; 6,2
- Ruokapalvelutoiminnan ohjaus ja valvontatyö, 0 tuntia (-> tva-korvauksena)
- Tietotekniikkavastaavan työ, 2 tuntia
- Oppilaskunnan ohjaustyö, 1 tuntia
- Tukiopetus, 5 tuntia
- Kerhot, 2 tuntia

Hankerahoituksen käyttö

Kerhotoiminnan tukeminen 2024-2025

- OPH:n erityisavustus 5 000 euroa

Kerhotoiminnan tukeminen 2025-2026

- OPH:n erityisavustus 3 500 euroa

Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen 2024-2027

- OKM:n erityisavustus 150 000 euroa, josta vuoden 24-25 ja 25-26 osuudet 50 000 euroa.
- Varhaiskasvatuksen erityisopettajan (veo) palkkaus varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä tuntiopettaja/resurssiopettajan palkkaus perusopetukseen (erityisopetus/yleisopetus).

Yhteistyö ja kumppanuudet

Hartolan Yhtenäiskoulu tekee aktiivista yhteistyötä paikallisten yritysten ja yhteisöjen kanssa. Yhteistyökumppanit mahdollistavat oppilaille tutustumisen työelämään lukuvuoden aikana, esimerkiksi työelämään tutustumisjaksojen ja vierailujen kautta.

Kodin ja koulun hyvä yhteistyö on tärkeä osa oppilaan kasvun ja oppimisen tukemista. Se vahvistaa opettajan työtä, tukee vanhemmuutta sekä lisää kouluyhteisön hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.

Hartolan Vanhempainyhdistys on merkittävä kumppani, joka tukee hartolalaisten lasten ja nuorten hyvinvointia ja mahdollistaa monipuolista toimintaa koulun arjessa ja juhlassa.

Koulujen välinen yhteistyö/ alueellinen yhteistyö

Hartolan Yhtenäiskoulu on aktiivisesti mukana Päijät-Hämeen seudullisissa hankkeissa ja kehittämisryhmissä. Osallistumme muun muassa seuraaviin ryhmiin:

- Sivistysjohtajien seudullinen ohjausryhmä
- Seudullinen digi-kehittämisryhmä
- Turvallinen koulupäivä Päijät-Hämeessä- hanke
- Vaativan erityisen tuen verkosto (Vipu)
- Opetussuunnitelmaryhmä (OPS)
- Arvioinnin kehittämisryhmä (Arvo)
- Oppimisen tuen ja opiskeluhuollon OOT-ryhmä

Teemme lisäksi yhteistyötä Itä-Hämeen opiston ja naapurikuntien kanssa.

Yhteistyö toisen asteen oppilaitosten ja nuorisotyön kanssa

Toisen asteen oppilaitosten kanssa teemme yhteistyötä erityisesti opinto-ohjauksessa ja peruskoulun viimeisillä vuosiluokilla olevien oppilaiden jatko-opintojen suunnittelussa.

Olemme mukana myös Hartolan kunnan etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajan ohjausryhmässä, jotka tukevat nuoria koulutus- ja työelämäpoluilla.

Yhteistyö Hyvinvointialueen kanssa - hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Koulussamme toimii opiskeluhoitoryhmä, jonka vastuulla on opiskeluhuollon suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja arviointi. Ryhmä huolehtii oppilasyhteisön hyvinvoinnista ja turvallisuudesta. Opiskeluhuollon työ on ennaltaehkäisevää ja tukee koko yhteisöä. Tämä tehdään yhteistyössä Hyvinvointialueen (HVA) kuraattorin, psykologin ja terveydenhoitajan kanssa. HVA:n edustajat ovat mukana monialaisissa opiskeluhoitoryhmissä, jotka tarjoavat sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista tukea, ohjausta ja neuvontaa.

Hartolan kunnan LAPE-ryhmä toimii opiskeluhuollon ohjausryhmänä, ja sen jäsenenä on myös HVA:n kuraattori.

Yhteistyötä HVA:n kanssa tehdään myös alueellisessa LAPE-yhteistyöryhmässä sekä alueellisessa opiskeluhuollon yhteistyöryhmässä.

Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Teemme yhteistyötä paikallisten verkostojen, kolmannen sektorin kanssa (esim. MLL, nuorisotoimi, seurakunta, 4H, Havo). TET-jaksot toteutetaan paikallisissa yrityksissä.

Arviointi

Koulun oman toiminnan arviointi

Koulujen ja sivistystoimen itsearvioinnin välineeksi on valittu CAF-järjestelmä (Common Assessment Framework - Yhteinen arviointimalli). CAF on EU:n julkisen sektorin laadun arviointiin ja kehittämiseen tarkoitettu työkalu, jota voidaan muokata vastaamaan oman organisaation tarpeita. Malli jakaantuu yhdeksään arviointialueeseen, jotka ovat:

1. Johtajuus
2. Strategiat ja toiminnan suunnittelu
3. Henkilöstö
4. Kumppanuudet ja resurssit
5. Prosessit
6. Asiakas- ja kansalaistulokset
7. Henkilöstötulokset
8. Yhteiskunnalliset tulokset
9. Keskeiset suorituskykytulokset

Arviointialueilla 1–5 tarkastellaan koulun toimintatapoja. Arviointialueet 6–9 käsittelevät tuloksia, jotka näistä toimintatavoista johtuvat.

Hartolan perusopetusta arvioidaan yhteisellä seudullisella (ent. maakunnallisella) esi- ja perusopetuksen arvioinnilla ja koulun omalla CAF-itsearvioinnilla, jotka toteutetaan vuorovuosin. Toukokuussa 2025 arviointi toteutettiin CAF-itsearviointina ennalta valitun, edustuksellisen arviointiryhmän toimesta. Esi- ja perusopetuksen seudullinen arviointi toteutettiin viimeksi

helmikuussa 2024 ja siihen osallistuivat oppilaat, huoltajat ja opetushenkilöstö. Arvioinnin tuloksien perusteella kehitetään koulun toimintaa.

Koulussa järjestetään tämän lisäksi aina lukuvuoden päättyessä KiVa-Koulu tilannekartoitus, jonka tarkoituksena on selvittää koulukiusaamista ja asenteita koulukiusaamiseen. Kyselyyn vastaavat oppilaiden lisäksi henkilöstöstä KiVa-oppituntien opettajat ja KiVa-koordinaattori.

Lukuvuoden teeman ja tavoitteiden pohjalta järjestetään arviointikysely opetushenkilöstölle ja/tai tiimeille kevätlukukauden lopussa. Yhteisöllinen opiskeluhoito arvioi lukukauden päätteeksi omaa toimintaansa suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja opiskeluhoitoon painopistealueisiin.

Koulukuljetuksista ja ruokailuista järjestetään lukuvuosittain tyytyväisyyskyselyt.

Henkilöstön työhyvinvointia arvioidaan vuosittain kunnan yhteisillä tai sivistystoimen/perusopetuksen omilla kyselyillä sekä työterveyden järjestämällä työhyvinvointi-kyselyillä.

Rehtori Tiina Kotila-Paaso toimii koulun laatu - ja arviointivastaavana.

Osallistuminen koulun ulkopuoliseen arviointiin

Hartolan yhtenäiskoulu osallistuu säännöllisesti järjestettyihin seudullisiin arviointeihin. Lisäksi koulu osallistuu Karvin ja muiden tutkimuslaitosten osaamiskyselyihin ja tutkimuksiin. Tuloksia hyödynnetään opetuksen, oppimisen ja koulun toimintakulttuurin kehittämisessä. Vuosittain osallistumme KiVa-koulu kyselyyn ja tulosten perusteella kehitämme toimintamalleja koulukiusaamisen ehkäisyyn ja oppilaiden hyvinvoinnin lisäämiseen. Kouluterveyskysely järjestetään joka toinen vuosi 8. ja 9. luokkalaisten sekä 4.-5. luokan oppilaille. Oppilaille järjestetään joka syys valtakunnallisia MOVE-mittauksia osana 5. ja 8. luokan liikunnanopetusta.

Opiskeluhoitoon osallistumme vuosittain Teaviisari-arvioinnin kautta sekä seudullisen opiskeluhoitoon itsearviointin kautta.

Oppilaitokselle määriteltäisiin HVA:n terveyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastuksiin/arviointeihin osallistumme joka 3. vuosi.

Oppimisen arviointi

Hartolan perusopetuksessa yleisopetuksen oppilas etenee vuosiluokkiin jaetun oppimäärän mukaisesti.

Arviointi

Perusopetuksen kaikki oppiaineet arvioidaan. Formattiivisen eli työskentelyn aikaisen arvioinnin sekä oppilaan itsearviointin tukena ja pedagogisen dokumentoinnin välineenä käytetään erilaisia sähköisiä ja kirjallisia lomakkeita.

Työskentelyn arviointi

Työskentelyn arviointi on osa oppiaineen arviointia. Työskentelyn arvioinnin pohjana ovat työskentelylle eri oppiaineissa asetetut tavoitteet. Työskentelyn arviointi kohdistuu oppilaan taitoon suunnitella, säädellä, toteuttaa ja arvioida omaa työtään. Arvioinnissa otetaan huomioon myös, miten vastuullisesti oppilas työskentelee ja miten hän toimii yhteistyössä toisten kanssa.

Käyttäytymisen arviointi

Käyttäytymisen arviointi kohdistuu siihen, miten oppilas ottaa huomioon muut ihmiset ja ympäristön sekä noudattaa sääntöjä. Oppilaan käyttäytymistä arvioivat kaikki oppilasta opettavat opettajat. Opetussuunnitelmassa on asetettu tavoitteet oppilaan käyttäytymiselle. Käyttäytymisen tavoitteita määriteltäessä on otettu huomioon koulun kasvatukselle asetetut tavoitteet. Oppilaan käyttäytymiselle asetetut tavoitteet ovat samat kuin erinomaisen ja kiitettävän käyttäytymisen kriteerit.

Hartolan perusopetuksen 1. luokan lukuvuositolustuksessa sekä 2. ja 3. luokan väli- ja lukuvuositolustuksen liitteessä käyttäytyminen arvioidaan viisiportaisella asteikolla. 4. luokan välitodistuksesta lähtien 8. luokan välitodistukseen käytetään numeroarviointia. Käyttäytymistä ei arvioida 9. luokan päättötodistuksessa, mutta käyttäytymisen arviointi on mukana 9. luokan opintosuoritusotteessa.

Todistukset

Hartolassa oppilaille annetaan syyslukukauden päätteeksi välitodistus luokilla 2.-9. Ensimmäisellä luokalla välitodistuksen korvaa oppimiskeskustelu huoltajien kanssa. Lukuvuoden päättyessä luokille 1-8 annetaan lukuvuositolustus ja 9. luokalla opintosuoritusote.

Kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu, oppilaalle annetaan päättötodistus. Oppilaan vaihtaessa koulua kesken perusopetuksen annetaan erotodistus.

Todistuksissa käytetään sanallista arviointia luokilla 1 - 3 ja numeroarviointia luokilla 4 - 9.

Opetussuunnitelman toteuttaminen

Monialaiset oppimiskokonaisuudet ja laaja-alainen osaaminen

Monialaiset oppimiskokonaisuudet (MOK) tukevat oppilaiden laaja-alaista osaamista ja tarjoavat mahdollisuuden yhdistää eri oppiaineet käytännönläheisiksi projekteiksi. Niissä oppilaat voivat työskennellä esimerkiksi ryhmissä tai toteuttaa tutkimustehtäviä, samalla kehittäen ongelmanratkaisukykyä, yhteistyötaitoja ja kriittistä ajattelua.

Oppimiskokonaisuudet voivat käsitellä ajankohtaisia teemoja, kuten kestävästä kehitystä, hyvinvointia tai tulevaisuuden työelämää. Ne vahvistavat oppilaiden valmiuksia soveltaa oppimaansa monipuolisesti eri tilanteissa ja ympäristöissä.

MOK toteutetaan yhteistyössä eri oppiaineiden kesken. Vuosittain opintoihin sisältyy vähintään yksi vähintään viiden koulupäivän pituinen monialainen oppimiskokonaisuus. Se voidaan järjestää joko yhtenä kokonaisuutena tai useampana erillisenä jaksena lukuvuoden aikana.

Kunkin oppimiskokonaisuuden teemat, tavoitteet, sisällöt ja arviointikäytännöt täsmentyvät lukuvuoden aikana, ja ne lisätään työsuunnitelmaan myöhemmin. Oppilaat osallistuvat myös tavoitteiden asettamiseen, sisällön suunnitteluun ja valintaan sekä arviointiin.

Valinnaisaineet

Hartolan yhtenäiskoulussa valinnaisaineita tarjotaan luokilla 5-6 ja luokilla 8-9. Oppilasmäärien pienennyttyä 5. ja 6. luokilla koulun päätettävissä olevat valinnaisaineet sijoitettiin taito- ja taideaineiden tuntimäärän lisäämiseen. Jäljelle jäi kummallekin vuosiluokalle 1 vuosiviikkotunti valinnaista ainetta. Lukuvuonna 2025-26 toteutuvat kurssit: kansainvälisyys sekä tieto- ja viestintätekniikka.

Luokilla 8-9 valinnaisaineet koostuvat pakollista oppimäärää täydentävistä taito- ja taideaineiden valinnaisista ja muista valinnaiskursseista. Kahdeksannella luokalla on 6 ja yhdeksännellä 6 vuosiviikkotuntia valinnaisia aineita. Valinnaisaineryhmät ovat muodostuneet oppilaiden valintojen perusteella.

Yhteistyön toteuttaminen nivelvaiheissa

Koulun ja kodin yhteistyö nivelvaiheissa

Hartolan Yhtenäiskoulussa koulun ja kodin yhteistyö on keskeistä erityisesti nivelvaiheissa: esiopetuksesta alkuopetukseen, alakoulusta yläkouluun sekä perusopetuksesta toiselle asteelle siirryttäessä.

Esiopetuksesta alkuopetukseen siirtymistä tuetaan yhteistyössä Päiväkotien Vantun esikouluhenkilöstön ja opiskeluhuollon kanssa. Keväisin järjestetään pedagogisia tiedonsiirtopalavereita ja tarvittaessa opiskeluhoitoryhmän tapaamisia.

Siirtymä alakoulusta yläkouluun on yhtenäiskoulussa luonteva, ja tiedonkulku varmistetaan pedagogisilla tiedonsiirtopalavereilla sekä yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän käsittelyllä. Tarvittaessa järjestetään yksilöllisiä ohjaus- ja pedagogisia palavereita.

Perusopetuksesta toiselle asteelle siirtymisen tavoitteena on ohjata oppilas tarkoituksenmukaisesti jatko-opintoihin. Oppilasta ja huoltajia tuetaan koko hakeutumisvaiheen ajan, tarvittaessa tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen keinoin. Oppivelvollisuuden suorittamisen ajan ohjaus toteutetaan *saattaen vaihteen* -periaatteella, ja opetuksen kannalta olennaiset tiedot siirretään toiselle asteelle yhteistyössä huoltajien, erityisopettajan ja oppilaanohjaajan kanssa.

Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

Oppimisen tuen järjestäminen

Oppimisen tuki uudistuu 1.8.2025 alkaen ja perusopetuksessa luovutaan kolmiportaisesta tuen mallista (yleinen tuki – tehostettu tuki – erityinen tuki). Ennen oppimisen tuen uudistusta tehdyt tehostetun tuen oppimissuunnitelmat, päätökset erityisestä tuesta ja HOJKS:it ovat kuitenkin voimassa siihen saakka, kunnes ne on tarkistettu uuden lainsäädännön mukaiseksi 31.8.2026 mennessä.

Jatkossa Hartolan Yhtenäiskoulussa oppimisen tuki järjestetään ensisijaisesti oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä sekä ryhmäkohtaisena tukena. Tarvittaessa tukea täydennetään oppilaskohtaisilla tukitoimilla. Oppilaskohtaiset tukitoimet vaativat hallintopäätöksen.

Opettajien keskinäinen yhteistyö, opettajien yhteistyö moniammatillisten ja monialaisten toimijoiden kanssa sekä yhteistyön mahdollistavat rakenteelliset ratkaisut ovat tärkeitä oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Yhteiseen suunnitteluun ja toteutukseen tulee varata riittävästi aikaa. Hartolan Yhtenäiskoulussa opetushenkilöstön väliseen yhteistyöhön varataan kuukausittain kiinteä yhteissuunnittelu-aika.

Oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä tarkoitetaan:

- oppilaiden erilaiset tarpeet ja edellytykset huomioon ottavaa opetuksen järjestämistä ja opetuksen eriyttämistä.
- eri oppiaineiden ja tiedonalojen kieltä avaavaa kielitietoista opetusta.
- opetusryhmien muodostamista siten, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa. Hartolan Yhtenäiskoulussa opetusryhmät muodostetaan pedagogisin perustein, ja jakotuntien avulla opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttaminen on helpompaa.
- pedagogisia ratkaisuja, joilla tukea tarvitsevien oppilaiden lisäksi huomioidaan myös oppilaat, jotka etenevät opinnoissaan tavoitekokonaisuuksittain
- opettajan kykyä huomioida riittävästi opetusryhmän tarpeet ja vahvuudet
- oppilaiden kanssa työskentelevien koulunkäynninohjaajien ja muun henkilöstön hyödyntämistä oppilaiden koulunkäynnin ja opetukseen osallistumisen tukena. Hartolan Yhtenäiskoulussa koulunkäynninohjaajien resurssi suunnitellaan suunnitelmallisesti opetusryhmiin tuen tarpeen perusteella. Varhaisen tuen asiantuntija ja koulunorisotyöntekijä ovat mukana opetusryhmien arjessa ja tukevat oppilaiden jaksamista koulupäivien aikana.

Ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat ensisijaisia tukimuotoja ja kaikkien oppilaiden oikeus, eikä niistä tehdä oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevaa suunnitelmaa tai tukea koskevaa päätöstä. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttaminen on suunniteltava osaksi lukuvuoden toimintaa.

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja ovat opettajan antama yleinen tukiopetus, opettajan antama opetuskielen tukiopetus ja erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä on lukuvuonna 2025-2026 yleisin ryhmäkohtaisen tuen muoto Hartolan Yhtenäiskoulussa. Lisäksi opetuskielen tukiopetukseen ja opettajan antamaan tukiopetukseen on varattu tukiopetustunteja erikseen.

Opetuksen järjestäjän tulee varata ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamiseen lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuvassa suunnitelmassa yhteensä vähintään 0,122 opetustuntia viikossa koulun oppilasta kohden. Hartolan Yhtenäiskoulussa ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamiseen varataan opetusryhmittäin riittävästi resurssia alla olevan suunnitelman mukaisesti. Tuen kohdentuminen eri opetusryhmille voi muuttua lukuvuoden aikana pedagogisen tarpeen mukaan.

1. 1k 4h ryhmäkohtaista tukea, 2h oppilaskohtaista tukea
2. 1k 2h ryhmäkohtaista tukea, 1 oppilaskohtaista tukea
3. 1k 3h ryhmäkohtaista tukea
4. 1k 6h ryhmäkohtaista tukea, 1h oppilaskohtaista tukea
5. 1k 5h ryhmäkohtaista tukea, s2-opetus 4h, 2h oppilaskohtaista tukea
6. 1k 5h ryhmäkohtaista tukea, 1h oppilaskohtaista tukea
7. 1k 3h ryhmäkohtaista tukea, 1h oppilaskohtaista tukea
8. 1k 5h ryhmäkohtaista tukea
9. 1k 12h ryhmäkohtaista tukea, 3h oppilaskohtaista tukea

Tarvittaessa tukea täydennetään oppilaskohtaisilla tukitoimilla, joita toteutetaan koulussamme tänä lukuvuonna pääosin erityisopettajan antamalla opetuksella osittain pienryhmässä. Oppilaskohtaiset tukitoimet vaativat hallintopäätöksen.

Oppilaskohtaisia tukitoimia ovat:

1. erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä,
2. erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä,
3. erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa tai
4. opetukseen osallistumisen edellyttämät oppilaskohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet perusopetuslain 31 §:n nojalla annettuina.

Lukuvuonna 2025-2026 koulussa työskentelee kaksi laaja-alaista erityisopettajaa, yksi resurssiopettaja sekä neljä koulunkäynninohjaajaa.

Kuntakohtainen opiskeluhooltosuunnitelma

Hartolan kunnan ja Yhtenäiskoulun opiskeluhoolto kuuluu koko kouluyhteisölle, ja se on koko koulun yhteinen tehtävä. Opiskeluhooltoja toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Opiskeluhooltoon sisältyvät kouluterveydenhoolto, psykologi- ja kuraattoripalvelut, ja sen tavoitteena on huolehtia oppimisen perusedellytyksistä: fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista.

Yhteisöllinen opiskeluhoolto on ennaltaehkäisevää ja koko yhteisöä tukevaa työtä. Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä kokoontuu syksyisin 1–2 kertaa kuukaudessa ja keväällä kerran kuukaudessa tai tarpeen mukaan. Ryhmässä päivitetään vuosittain opetussuunnitelman liitteenä olevat opiskeluhoollon suunnitelmat, tarkistetaan kriisisuunnitelma ja käsitellään

yhteiset toimintamallit, kuten Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhteinen päihdemalli. Keväällä arvioidaan myös koulunkäynninohjaajien tarve seuraavalle lukuvuodelle.

Oppilaalla on oikeus yksilölliseen opiskeluhooltoon. Yksilöllisen opiskeluhoitoryhmän kokoonpano sovitaan yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa, ja siihen osallistuu tarpeen mukaan moniammatillisen asiantuntijaryhmän jäseniä.

Opiskeluhoollon toimijat (Päijät-Hämeen Hyvinvointialueelta)

- Kouluterveydenhoitaja: Jenna Järvinen (ajanvaraus koululääkärille terveydenhoitajan kautta)
- Koulupsykologi: Hannele Tommo
- Koulukuraattori: Maarit Hildén (1.10.25)/Anita Karjalainen (30.9.25 saakka)
- Koululääkäri ja hammashoitolan henkilökunta huolehtivat oppilaiden terveydenhuollosta.

Lisätietoa perusopetuksen opiskeluhoollosta koulun pedanet-kotisivuilla:

<https://peda.net/hartola/yhtenaiskoulu/oppilashuolto2>

<https://peda.net/hartola/yhtenaiskoulu/opetus/o2/hyo2l/11o/oppilashuoltosuunnitelma2f03aa8677609>

Oppilaanohjaus

Oppilaanohjaus on koko perusopetuksen kestävä, jatkuva, vuorovaikutteinen ja tavoitteellinen prosessi, jonka päämääränä on tukea oppilaan oppimista, kasvua ja kehitystä sekä valmistaa häntä jatko-opintoihin ja työelämään siirtymiseen. Ohjaustyöhön osallistuvat kaikki oppilaan opintopolkuun ja nivelvaiheisiin liittyvät toimijat, ja päävastuu on oppilaanohjaajalla. Työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä huoltajien kanssa.

Ohjaus on luottamuksellista, ikätason huomioivaa ja yksilöllistä. Se perustuu oppilaan henkilökohtaisiin tavoitteisiin, kiinnostuksen kohteisiin, osaamiseen ja elämäntilanteeseen. Ohjauksella tuetaan oppilaan itsearviointia, opiskeluvalmiuksien kehittymistä ja hänen koulutus- sekä uravalintojaan.

Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus annetaan niille 8.–9. luokan oppilaille, jotka tarvitsevat erityistä tukea jatko-opintoihin hakeutumisessa (Perusopetuslaki 11 a §). Se sisältää henkilökohtaisia ja pienryhmäohjauksia sekä työelämään ja koulutukseen tutustumisen tehostamista. Oppilaalle laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma.

Oppilaanohjaus edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta vahvistamalla oppilaiden luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiin koulutuksessa ja työelämässä. Kaikissa oppiaineissa käsitellään monipuolisesti ja ennakkoluulottomasti vaihtoehtoja oppilaan suunnitelmien ja valintojen tueksi.

Oppilaanohjaaja tiedottaa ajankohtaisista asioista Wilmassa ("Opon ilmoitustaulu"). Hartolan kunnan perusopetuksen ohjaussuunnitelma määrittää ohjauksen rakenteet, työnjaon, monialaisen yhteistyön sekä TET-järjestelyt. Ohjaussuunnitelma on hyväksytty sivistys- ja hyvinvointilautakunnan kokouksessa kesäkuussa 2021.

TET-jaksot lukuvuonna 2025–2026

- 9. luokka: viikot 39/2024 ja 5/2026
- 8. luokka: viikko 16/2026
- 7. luokka: 21.–22.5.2026

Kiusaamisen ennaltaehkäisevä suunnitelma

KiVa-koulu

Koulullamme on käytössä KiVa-kouluohjelma, jonka tavoitteina ovat kiusaamisen ehkäiseminen, tehokas puuttuminen kiusaamistilanteisiin ja jatkuva seuranta.

Kiusaamistilanteissa tärkeintä on kertoa asiasta jollekin aikuiselle. Yleensä tilanne kerrotaan luokanopettajalle, joka miettii tilanteeseen sopivan menettelytavan. Yksittäiset kiusaamistilanteet opettaja selvittää itse, toistuvat tilanteet viedään KiVa-koulukäsittelyyn.

KiVa-koulutiimi selvittää sinne ohjatut kiusaamistapaukset. Kiusaamista on jatkuva, toistuva tai pitkittynyt henkisesti tai fyysisesti satuttava toiminta tiettyä oppilasta kohtaan. Selvittelyssä jututetaan aluksi kaikkia osapuolia, mistä saadaan kokonaiskuva tapahtuneesta. Tämän jälkeen osapuolten kesken tehdään sopimus siitä, että kiusaaminen päättyy. Lopuksi osapuolille kerrotaan, että tilannetta seurataan. Myöhemmin pidetään seurantapalaveri, missä tarkastellaan, onko tilanne parantunut. Asiaan voidaan palata jo aiemmin, jos selviää, että kiusaaminen on jatkunut sopimuksista huolimatta. KiVa-koulutiimin palaverissa asiat kirjataan ylös. Kiusaamiskäsittelystä tiedotetaan huoltajia Wilman välityksellä.

Selvittelyä jatketaan, kunnes kiusaaminen päättyy. Jokaisella on oikeus olla koulussa hyvällä ja turvallisella mielellä ilman kiusaamisen pelkoa. Tarvittaessa tehdään moniammatillista yhteistyötä opiskeluhoollon kanssa.

Koulullamme pidetään kaikille oppilaille suunnattuja hyvinvoinnin oppitunteja. Kiusaamisen vastaiset oppitunnit, tunne- ja vuorovaikutus- sekä kaveritaitoihin suunnatut oppitunnit tukevat turvallista ja yhteisöllistä kouluympäristöä.

KiVa-koulun sähköiset oppilaskyselyt järjestetään vuosittain keväällä. Niiden avulla kerätään arvokasta tietoa niin valtakunnan kuin oman koulun kiusaamistilanteesta, työskentelyilmapiiristä ja kouluviihtyvyydestä. Saatujen tietojen pohjalta koulun toimintaa kehitetään ja pyritään lisäämään kaikkien yhteistä hyvinvointia.

KiVa-koulutoimintaa koordinoi lukuvuonna 2025-2026 Leena-Kaisa Porvari ja Jenni Palkeinen.

Koulun järjestyssäännöt

1 Järjestyssääntöjen tarkoitus ja soveltaminen

Järjestyssääntöjen tarkoitus on edistää koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Järjestyssäännöt ovat voimassa koulupäivän aikana koulun alueella ja koulun erillisillä opintomatkilla. Oppilas on vakuutettu koulumatkan ja -päivän ajan. Koulumatka on suorin reitti koulusta kotiin ja toisin päin. Koulupäivän päätyttyä oppilas on velvoitettu poistumaan koulun alueelta, ellei hän osallistu koulun järjestämään kerhotoimintaan. Koulun alue on määritelty kartalla erikseen.

Järjestyssäännöt sisältävät yleisiä koulussa noudatettavia sääntöjä. Henkilökunnan tulee puuttua lainsäädännön vastaiseen käyttäytymiseen, vaikkei järjestyssäännöissä asiasta erikseen määrättäisi. Järjestyssääntöjen pohjalta opettaja voi yhdessä oppilaiden kanssa laatia luokka- tai ryhmäkohtaisia käytänteitä.

2 Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

Oppilaiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä muut oikeudet

Kaikilla oppilailla on yhdenvertainen ja tasa-arvoinen asema, sivistykselliset perus- ja ihmisoikeudet sekä oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Oppilaan on käytäyttyvä muita kiusaamatta ja syrjimättä. Jokaisen oppilaan tehtävänä on ilmoittaa havaitsemastaan kiusaamisesta, häirinnästä ja väkivallasta aikuiselle.

Oppilaan velvollisuudet

Oppilaalla on velvollisuus suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti. Oppilaalla on velvollisuus osallistua opetukseen, ellei hänelle ole myönnetty lupaa poissaoloon. Oppilaan tehtävänä on tutustua järjestyssääntöihin opettajan johdolla lukuvuoden alussa ja tarvittaessa lukuvuoden aikana.

3 Turvallisuus, viihtyisyys ja opiskelun esteetön sujuminen

Hyvä käytös

Oppilas noudattaa kaikessa koulun toiminnassa koulun järjestyssääntöjä. Oppilas käyttäytyy kohteliaasti, ottaa toiset huomioon, pukeutuu asiallisesti ja käyttää asiallista kieltä. Oppilas saapuu ajoissa oppitunneille, omalle ruokailuvuorolleen, koulukuljetuksiin sekä koulun yhteisiin tilaisuuksiin. Oppilas antaa toisille opiskelurauhan ja noudattaa saamia ohjeita. Oppilas noudattaa hyviä ruokailutapoja ja ruokailee rauhallisesti. Oppilas ei saa julkaista toisesta henkilöstä otettua valokuvaa tai videota ilman tämän lupaa internetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa julkisessa paikassa.

Oleskelu ja liikkuminen

Oppilas viettää välitunnit välituntialueella ja noudattaa välituntivalvojan antamia ohjeita. Oppilaan tulee pyytää tarvittaessa apua välituntivalvojalta. Oppilaan tulee saapua oppitunneille täsmällisesti ja siirtyä välitunneille viivyttämättä. Liikuntapaikoille siirytään ohjeistettua reittiä pitkin. Oppilas ei saa poistua koulualueelta koulupäivän aikana ilman opettajan tai rehtorin lupaa.

Siisteydestä ja ympäristöstä huolehtiminen

Jokainen huolehtii omalta osaltaan ympäristöstä sekä koulun ja koulun pihan siisteydestä. Jokainen huolehtii koulun omaisuudesta ja oppimateriaaleista. Oppilaan tulee kunnioittaa omaa ja toisten omaisuutta. Oppilaalla on vahingonkorvausvelvollisuus sekä velvollisuus puhdistaa tai järjestää likaamansa tai epäjärjestykseen laittamansa koulun omaisuus.

Turvallisuus

Oppilaan tulee noudattaa koulun järjestys- ja välituntisääntöjä edistääkseen turvallisuutta koulussa. Oppilaan tehtävänä on ilmoittaa turvallisuuteen liittyvästä viasta tai puutteesta koulun henkilökunnalle. Turvallisuusyistä kulkuvälineet jätetään niille varatuille paikoille koulupäivän ajaksi eikä niitä käytetä välituntien aikana.

Puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö

Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon taikka perusopetuslain 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.

Välitunnilla, ruokailussa, siirtymissä, juhlissa, muissa tilaisuuksissa ja muuna opetuksettomana aikana puhelimen käyttö on kielletty.

7.-9.-luokkalaiset säilyttävät puhelimet ja muut mobiililaitteet koko koulupäivän ajan omassa lukollisessa kaapissaan. Jos oppitunti on koulun alueen ulkopuolella, puhelin ja muut mobiililaitteet säilytetään oppilaan omassa repussa.

1.-6.-luokkalaiset säilyttävät puhelimet ja muut mobiililaitteet koko koulupäivän ajan omassa repussa.

Puhelimet ja muut mobiililaitteet pidetään häiriöttömässä tilassa koko koulupäivän ajan.

Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää toisen henkilön kuvaamiseen tai videoimiseen ilman opettajan ja kuvattavan henkilön lupaa.

Puhelinta ja muuta mobiililaitetta saa opettajan luvalla käyttää, jos oppilaalla on kiireellinen tarve oppitunnin aikana olla yhteydessä huoltajaan esimerkiksi oppilaan sairastumisen vuoksi. Oppilaalla on aina oikeus ilman koulun henkilöstön lupaa hätätilanteessa soittaa hätänumeroon.

Päihteet ja vaaralliset esineet

Tupakkatuotteiden, päihteiden ja muiden huumausaineiden hallussapito ja käyttö on koulussa kielletty. Teräaseita, ampuma-aseita, tulentekovälineitä, laserosoittimia tai muita vastaavia esineitä ja aineita ei saa tuoda kouluun. Rehtorilla tai opettajalla on oikeus ottaa oppilaalta koulupäivän aikana esine tai asia, joka häiritsee opetusta/oppimista tai on vaarallinen.

Kurinpito

Sääntöjen noudattamatta jättämisestä voi seurata puhuttelu, tiedotus huoltajalle, vertaissovittelu, kasvatuskeskustelu, laiminlyötyjen kotitehtävien korvaaminen, siivousvelvoite, kiellettyjen esineiden ja aineiden tarkastaminen sekä haltuunotto, määrääminen poistumaan, jälki-istunto, opetukseen osallistumisen epääminen, kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen. Kurinpitotoimien käytöstä määrätään tarkemmin opetussuunnitelman liitteessä ”Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä ja väkivallalta”.

Rehtorilla ja opettajalla on velvollisuus ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

4 Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen

Hartolan Yhtenäiskoulun järjestyssäännöt astuvat voimaan 1.8.2025. Järjestyssäännöt ohjaavat käyttäytymisen arviointia. Säännöt ovat nähtävissä koulun kotisivuilla sekä koulun sisätiloissa ilmoitustauluilla. Järjestyssäännöt käydään läpi oppilaiden kanssa lukuvuosittain ja niistä tiedotetaan huoltajia. Järjestyssääntöjä tarkistetaan säännöllisesti.

Tupakointi ja päihteet

Hartolan Yhtenäiskoulussa on käytössä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhteinen päihdetoimintamalli, jonka prosessikuvaus päivittyy Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kotisivulle <https://paijat-sote.fi/opiskeluhuollon-materiaalit/>

Kouluruokailu

Kouluruokailu on olennainen osa oppilaan koulupäivää ja tukee terveyttä, kasvua, oppimiskykyä sekä ruokaosaamista. Jokaiselle opetukseen osallistuvalla oppilaalla tarjotaan jokaisena työpäivänä täysipainoinen, maksuton ateria. Ruokailu toteutetaan ohjattuna ja tarkoituksenmukaisesti järjestettynä, ja siinä huomioidaan terveydelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset näkökulmat. Oikea-aikainen ja rauhallinen ruokailuhetki edistää jaksamista ja hyvinvointia koko kouluyhteisössä.

Kouluruokailu tukee kestävästä elämäntapaa ja tapakasvatusta sekä vähentää ympäristökuormitusta muun muassa ruokahävikin minimoimisella. Hartolan Yhtenäiskoulussa järjestetään kerran viikossa kasvisruokapäivä, ja oppilaat sekä henkilökunta osallistuvat ruokailun kehittämiseen ruokaraadin kautta, joka kokoontuu 3–4 kertaa lukuvuodessa.

Hartolan Yhtenäiskoulun ruokapalveluista vastaa paikallinen toimija Wanhamatkis. Koulun henkilökunta tekee yhteistyötä yhteistyötä valmistuskeittiön henkilökunnan kanssa ruokailun järjestämisessä ja kehittämisessä. Viikon ruokalista julkaistaan koulun ilmoitustaululla, paikallislehdessä ja koulun peda.net-sivuilla.

Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Henkilökunnan käyttöön on laadittu suunnitelma ja ohjeistus koskien työrauhaa, turvallisuutta ja kurinpitoa. Tämä suunnitelma käydään läpi henkilökunnan kanssa aina lukuvuoden alkaessa. Suunnitelmasta tiedotetaan oppilaille ja heidän

huoltajilleen lukuvuoden alkaessa. Suunnitelmaa arvioidaan ja tarkennetaan lukuvuosittain

Kasvatuskeskustelu

- peruste: oppilas häiritsee opetusta, rikkoo järjestystä, menettelee vilpillisesti, kohtelee muita epäkunnioittavasti tai ihmisarvoa loukkaavasti
- opettaja tai rehtori voi määrätä
- enintään 2 tuntia ja voi olla useammassa osassa
- koulupäivän aikana tapahtuvat kasvatuskeskustelut hoidetaan työparitoimintana, keskusteluja voidaan pitää myös koulupäivän jälkeen
- ensisijainen keino
- kirjataan *wilmaan* ja ilmoitetaan huoltajalle
- huoltajalle varattava mahdollisuus osallistua, jos se katsotaan tarpeelliseksi
- kiusaamisen selvittämiseen ja käsittelyyn käytetään KiVa Koulu -ohjelman mukaista menettelyä ja lomakkeita

Jälki-istunto

- peruste: oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti
- opettaja tai rehtori voi määrätä
- enintään 2 tuntia
- ennen määräämistä on yksilöitävä teko tai laiminlyönti ja kuultava oppilasta
- voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä ja tehtäviä, jotka tukevat kasvatusta, opetusta ja kehitystä, ovat oikeassa suhteessa tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia
- koulutyön tai koulun toiminnan ulkopuolella
- jälki-istunnon määrääjä kirjaa *wilmaan* ja ilmoittaa huoltajalle
- mikäli oppilas ei saavu määrättyä ajankohtana jälki-istuntoon, luokanopettaja/luokanvalvoja kutsuu huoltajan ja oppilaan palaveriin asian ratkaisemiseksi

Kirjallinen varoitus

- peruste: oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti
- ennen määräämistä on yksilöitävä teko tai laiminlyönti ja kuultava oppilasta sekä huoltajaa
- rehtorin viranhaltijapäätös
- järjestetään tarvittava oppilashuolto

Määräaikainen erottaminen

- peruste: vakava rikkomus tai jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan
- ennen määräämistä on yksilöitävä teko tai laiminlyönti ja kuultava oppilasta sekä huoltajaa
- sivistys- ja hyvinvointilautakunnan päätös
- järjestettävä opetus, HOJKS
- järjestetään tarvittava oppilashuolto

Opetusta häiritsevän oppilaan määrääminen poistumaan

- opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan tai koulun järjestämästä tilaisuudesta
- oikeus määrätä rehtorilla tai opettajalla
- oppilas on lopputunnin ajan valvotulla pysäkillä
- opettaja kirjaa oppitunnilta poistamisen *wilmaan* ja ilmoittaa huoltajalle
- oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa

Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistaminen

- oikeus rehtorilla ja opettajalla yhdessä tai erikseen
- edellytys: oppilas ei noudata poistumismääräystä
- oppilas voidaan poistaa:
 1. luokahuoneesta tai muusta opetustilasta (*pysäkillä*)
 2. koulun tilaisuudesta (*pysäkillä*)
 3. mikäli koulun alueelta, on kyseessä jo opetuksen epääminen (kts.seuraava)
- opettaja/rehtori kirjaa oppitunnilta poistamisen *wilmaan*
- oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa
- oikeus käyttää voimakeinoja
 1. oikeus rehtorilla ja opettajalla yhdessä tai erikseen
 2. oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen
 3. välttämättömät voimakeinot huomioiden oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus
 4. tilanteen kokonaisarviointi
 5. ei saa käyttää voimankäyttövälineitä
 6. voimakeinoja käytetään annettava kirjallinen selvitys sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle
- kirjataan *wilmaan* ja ilmoitetaan huoltajalle

Opetukseen osallistumiseen epääminen

- oikeus rehtorilla
- oppilaan osallistuminen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi
- oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.
- oppilaalle on järjestettävä perusopetuslain 36 §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa.
- oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma palaamisen tukemiseksi.

1. muiden turvallisuus on vaarassa oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi
2. opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi

- ilmoitetaan huoltajalle ja tarvittaessa kunnan sosiaalitoimeen
- kirjataan *wilmaan*
- ei saa jättää ilman valvontaa
- tehdään suunnitelma kouluun palaamisen tukemiseksi
- järjestetään tarvittava oppilashuolto

Tehtävien tekeminen koulupäivän jälkeen

- oikeus opettajalla ja rehtorilla
- kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään
- ilmoitetaan huoltajalle
- kirjataan *wilmaan*

Koulussa kielletyt esineet ja aineet

- muussa laissa kielletyt esineet ja aineet *esim. aseet, teräaseet, tupakka, huumeet, alkoholi*
- omaa tai toisen turvallisuutta vaarantavat esineet tai aineet
- esineet tai aineet, jotka erityisesti soveltuvat omaisuuden *vahingoittamiseen esim. tulentekovälineet*
- hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä *esim. koulun järjestyssääntöjen mukaan*

Esineiden haltuunottaminen

- oikeus rehtorilla tai opettajalla pyytää oppilas luovuttamaan
 - koskee kiellettyjä esineitä ja aineita sekä myös esinettä tai ainetta, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista *esim. matkapuhelin*
 - aikana, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan
 - kirjataan *wilmaan*
 - ilmoitettava huoltajalle mahdollisimman pian
 - oikeus käyttää voimakeinoja
1. oppilas vastarintaa tekemällä yrittää välttää haltuunoton
 2. välttämättömät voimakeinot huomioiden oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus
 3. tilanteen kokonaisarviointi
 4. koskee turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita sekä myös esineitä ja aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen
 5. ei saa käyttää voimankäyttövälineitä
 6. voimakeinoja käytäneen on annettava kirjallinen selvitys tapahtuneesta sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle

Tavaroiden tarkastaminen

- oikeus rehtorilla ja opettajalla yhdessä tai erikseen
- koulun henkilökuntaan kuuluva toinen täysi-ikäinen oltava läsnä (poikkeus kiireellisyys!)
- oppilaan pyynnöstä hänen valitsemansa henkilökuntaan kuuluva lisäksi läsnä
- vain samaa sukupuolta oleva voi tarkastaa (poikkeus kiireellisyys!)
- oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin vaatteet
- edellyttää, että on ilmeistä, että oppilaan hallussa on hänen omaa ja muiden turvallisuutta vaarantava esine tai aine ja oppilas kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei niitä ole hänen hallussaan
- ennen tarkastusta ilmoitettava oppilaalle tarkastuksen syy
- tarkastus toteutettava mahdollisimman turvallisesta ja hienotunteisesta
- oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen ei saa puuttua enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi
- tarkastaminen ja esineiden haltuunottaminen on kirjattava lomakkeeseen *wilmaan*
- tarkastamisen jälkeen on ilmoitettava huoltajalle mahdollisimman pian ensi sijassa soittamalla, päivä ja kellonaika merkitään *wilmaan*
- tarkastuksen tehneen opettajan tai rehtorin on annettava kirjallinen selvitys sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle

Haltuunotetut esineet tai aineet

- häirintään käytetty esine tai aine luovutetaan oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen

- jos on todennäköistä, että häirintä jatkuu, niin luovutetaan viimeistään työpäivän päättyessä
- kielletyt esineet tai aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle mm. *alkoholi, tupakka*
- poliisille luovutetaan aineet ja esineet, jos oppilaalla tai huoltajalla ei ole lain mukaan oikeutta pitää niitä hallussaan mm. *ampuma-aseet, ammuksat, räjähteet, teräaseet, huumausaineet*
- esineet säilytetään huolellisesti kanslian lukitussa kaapissa ja siellä pidetään myös lomakkeet haltuunotetuista esineistä
- luovutus mahdollisimman pian
- luovutus kirjataan kansioon lomakkeelle
- jos huoltajalle luovutettavaa esinettä tai ainetta ei ole noudettu 3kk:ssa ilmoituksesta, niin hävitetään todisteellisesti
- hävittäminen kirjataan kansioon lomakkeelle

Vahingonkorvaus

- vahingon aiheuttajalla on korvausvelvollisuus
- vahingonkorvauksen sijaan oppilas voidaan velvoittaa puhdistamaan tai uudelleen järjestämään tahallaan tai huolimattomuuttaan likaamansa tai epäjärjestykseen saattamansa koulun omaisuus tai tila
- tekijä oltava varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä
- tehtävän suorittamista on valvottava
- oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen tehtävä ei saa olla liian raskas tai saa kestää yli 2 tuntia
- oppilas ei saa tehtävän suorittamiseksi jäädä pois opetuksesta
- jos tehtävä suoritetaan työpäivän ulkopuolella, on ilmoitettava huoltajalle

Ilmoitusvelvollisuus huoltajalle

- opettajalla ja rehtorilla
- koulussa tai koulumatkalla tapahtunut häirintä, kiusaaminen tai väkivalta
- syyllistyneen ja kohteena olevan huoltajalle

Muuta

Sinä aikana, jolloin oppilaalla on vireillä syyte yleisessä tuomioistuimessa, on myös koululla mahdollisuus aloittaa tai jatkaa kurinpitomenettelyä. Jatkossa toiminnassa huomioidaan perusopetuslain muutos ns. kaksoisrangaistavuuden (POL 36c§) poistumisesta. Muutos parantaa perusopetuslakiin sisältyvien kurinpitotoimien käytettävyyttä, vaikka samassa asiassa olisi käynnistynyt rikosoikeudellinen prosessi.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Oppilaskunta

Oppilaskunnalla on tärkeä rooli yhteisöllisyyden luojana ja osallisuuden lisääjänä Hartolan Yhtenäiskoulussa. Oppilaskuntatoiminnan tehtävänä on ohjata oppilaat keskinäiseen yhteistyöhön, pyrkiä parantamaan oppilaiden asemaa koulussa ja lisätä vastuuta yhteisten asioiden hoidosta. Oppilaskunnassa päätetään ja tehdään yhdessä, vaikutetaan oppilaille itselleen tärkeisiin asioihin tekemällä aloitteita ja pitämällä kuntapäätäjiin yhteyttä.

Oppilaskuntaan kuuluvat kaikki koulun oppilaat. Oppilaskunta valitsee keskuudestaan hallituksen, joka edustaa koko oppilaskuntaa. Kukin 1.-9. luokka valitsee oppilaskunnan hallitukseen kaksi edustajaa vuosittain. Oppilaskunnan hallitus muodostuu luokkien valitsemista luottamusoppilaista. Lasten parlamentti on 1.-6. luokkalaisten oma osallisuuden ja vaikuttamisen kanava. Se toimii oppilaskunnan sisällä.

Oppilaskuntaa ohjaa Riikka Virman-Tonteri työparinaan Taru Olkkonen. Tavoitteena on toimia lukuvuodelle asetettujen kehittämiskohteiden suuntaisesti. Oppilaskunta luo toiminnallaan hyvää ympärilleen järjestämällä erilaisia tapahtumia kouluarkeen. Kouluviihtyvyyttä luo turvallisuutta ja sitouttaa oppilaita koulutyöhön. Oppilaskunnan tavoitteena on tehdä kestävä kehityksen teemoja näkyväksi.

Lapsiparlamentti

Lapsiparlamentti koostuu 1-6 luokkien oppilaista. Lapsiparlamentin tavoitteena on tukea lasten oikeutta osallistua ja mahdollisuutta vaikuttaa oman elinympäristönsä kehittämiseen ja päätöksentekoon. Lapsiparlamentti toimii yhdessä oppilaskunnan kanssa, mutta sillä on vuosittain kerran tai kaksi omaa toimintaa tarkoituksena vaikuttaa nimenomaan alakoulun arkeen.

Oppilaiden osallisuus lukuvuosisuunnitelman suunnittelussa ja arvioinnissa

Oppilaat ovat osaltaan vaikuttamassa koulun toimintaan ja toimintakulttuurin kehittämiseen oppilaskunnan kautta. Luokkien edustajina oppilaskunnan hallituksessa toimivat luokkien luottamusoppilaat, jotka kukin luokka on valinnut keskuudestaan. Heidän kauttaan ideat ja toimintaan liittyvä suunnittelu ja muu vaikuttaminen välittyvät osaksi koko koulun toimintakulttuuria. Oppilaiden osallisuuden toteutumista ja sen onnistumista arvioidaan kyselyllä keväällä. Tämä arviointi ohjaa toimintaa seuraavana lukuvuonna.

Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun välinen yhteistyö on keskeinen osa oppilaan kasvun ja oppimisen tukemista. Tavoitteena on, että koti ja koulu toimivat yhdessä oppilaan parhaaksi, vahvistaen oppimisen edellytyksiä ja kouluyhteisön hyvinvointia.

Yhteistyön tavoitteet ovat:

1. Vanhempien aktiivinen osallistuminen lasten ja nuorten koulutyön tukemiseen sekä kouluviihtyvyyden parantamiseen, jotta koulu koetaan miellyttäväksi ja turvalliseksi työskentelypaikaksi.
2. Työrauhan ja kasvatustavoitteiden tukeminen ennaltaehkäisemällä oppimis- ja sopeutumisvaikeuksia sekä konfliktitilanteita. Mahdolliset ristiriidat pyritään ratkaisemaan rakentavasti ja tiiviissä yhteistyössä kodin kanssa.

Lukuvuonna 2025-26 on yhteinen kodin ja koulun päivä la 13.9.25. Vanhempainillat (yhteiset ja luokakohtaiset) sekä keskustelut huoltajan kanssa tukevat kodin ja koulun yhteistyötä.

Vanhempainyhdistys

Hartolan vanhempainyhdistys ja sen yhteydessä toimiva vanhempaintoimikunta on tärkeä osa kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Sen tehtävänä on toimia ajatusten ja ideoiden välittäjänä kodin ja koulun välillä. Toimintaan kuuluu myös erilaisten teemapäivien, virkistystoimintojen yms. suunnittelua ja järjestämistä oppilaille, vanhemmille ja opettajille yhteistyössä koulun väen kanssa (huomioiden koronarajoitteet). Vanhempaintoimikunnan jäsenet valitaan vuosittain kultakin luokalta syyslukukauden alussa.

Vanhempainyhdistyksen jäsen toimii luokan edustajana ja yhteistyölinkkinä luokakohtaisessa yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä.

Kodin ja koulun välinen yhteydenpito

Perusopetuksessa tehdään yhteistyötä oppilaan huoltajien kanssa. Kodin ja koulun yhteistyö on jatkumo, eri vaiheissa yhteistyöllä voi olla erilaisia tehtäviä ja muotoja. Kodin ja koulun yhteistyössä lähtökohta on oppilaan hyvä, turvallinen arki sekä oppimistavoitteiden ja opiskelumotivaation tukeminen.

Huoltajien osallisuus sekä mahdollisuus olla mukana koulutyössä ja sen kehittämisessä on keskeinen osa koulun toimintakulttuuria. Yhteistyöllä tuetaan kasvatuksen ja opetuksen järjestämistä siten, että jokainen oppilas saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea.

Oppilaiden huoltajille tarjotaan mahdollisuuksia tutustua ja osallistua koulun arkeen, koulun toiminnan ja kasvatustyön tavoitteiden suunnitteluun ja kehittämiseen yhdessä koko koulun henkilöstön ja oppilaiden kanssa.

Yhteydenpito koteihin tapahtuu monin eri tavoin:

1. Tiedotus kodin ja koulun välillä
 - kuukausitiedotteet
 - muut tiedotteet tarpeen mukaan
 - kaikilla luokka-asteilla on käytössä Wilma-ohjelma, joka mahdollistaa sähköisen yhteydenpidon kodin ja koulun välillä, tarpeen mukaan myös muut luokanvalvojan/luokanopettajan kanssa sovitut tavat
 - huoltajilta pyydetään palautetta koulun toiminnasta ja oppilaan koulumenestyksestä
 - oppilasarviointi kaksi kertaa vuodessa syyslukukauden ja kevätlukukauden päätteeksi
2. Opettajan yhteydenpito koteihin
 - oppimiskeskustelut vähintään 1. ja 7. luokilla ja opettajan vaihtuessa
 - oppimiskeskusteluja voi järjestää tarpeen mukaan myös muilla luokka-asteilla
 - yhteydenpito huoltajiin Wilman välityksellä ja muilla tavoin tarvittaessa
3. Vanhempien tutustuminen koulutyöhön
 - kotiväenillat
 - muut koulun tapahtumat/teemapäivät
4. Vanhempaintoimikunta
 - koulussa on vanhempien keskuudestaan valitsema vanhempaintoimikunta, joka kokoontuu tarpeen mukaan.
 - vanhempaintoimikunta järjestää laatimiensa tavoitteiden mukaista toimintaa.
 - vanhempaintoimikunnan jäsen toimii luokansa edustaja luokakohtaisessa yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä.

Ohjauskeskustelut

- oppilaan, huoltajan, oppilaanohjaajan ja tarvittaessa luokanvalvojan yhteiset keskustelut 9. luokalla

Vanhempainillat

Vanhempainiltojen/kotiväeniltojen tavoitteena on koota vanhemmat yhteen ajankohtaisen asian äärelle, jotta he voivat tutustua toisiinsa, opettajiin ja koulun muuhun henkilöstöön.

Toimintatapoina ovat lukuvuonna 2025-26

- koko koulun yhteinen kotiväenilta
- luokkakohdaisia iltoja

Luokkakohdaiset vanhempainillat järjestetään lähitapaamisina, etäyhteyksin tai ns. hybridimallilla, jossa osa huoltajista on etäyhteydessä ja osa läsnä koululla.

Yhteistyö huoltajien kanssa

Hyvin toimiva yhteistyö huoltajien kanssa on tärkeä osa koulun toimintaa. Se tukee lasten kasvua ja oppimista, tukee kotien kasvatustehtävää ja auttaa opettajia heidän työssään. Vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö vahvistaa luokan ja koko kouluyhteisön hyvinvointia.

Hartolan Yhtenäiskoulussa yhteistyö huoltajien kanssa on monipuolista, kuten

- kotiväenillat/vanhempainillat
- oppimiskeskustelut
- wilma kautta viestiminen puolin ja toisin
- kuukausitiedotteet
- Hartolan vanhempainyhdistys/Hartolan Yhtenäiskoulun vanhempaintoimikunta
- mahdollinen leirikouluyhteistyö

Kodin ja koulun välisen yhteistyön kehittäminen

Kodin ja koulun yhteistyö perustuu luottamukseen, avoimeen viestintään ja yhteiseen tekemiseen. Näitä vahvistaa selkeä tiedottaminen, vanhempien rooli kouluyhteisössä sekä matalakynnyksinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa.

Vanhempaintoimikunta osana koulun arkea: Hyvin toimiva vanhempaintoimikunta tuo vanhempien näkemykset mukaan, järjestää tempauksia, juhlia ja tukee yhteishenkeä. Tällainen toiminta vahvistaa koulun ja kodin vuorovaikutusta osana kouluyhteisön arkea.

Fyysinen oppimisympäristö

Oppimisympäristön kuvaus

Tilat ja piha-alueet

Kaikki Yhtenäiskoulun oppilaat opiskelevat samoissa tiloissa. Välitunnit vietetään pääsääntöisesti ulkoillen. Välituntialueena on koulun piha-alueet, jotka määritellään tarvittaessa erillisin ohjein vuodenaikojen ja sään mukaan.

Välitunneilla on tarpeellinen määrä valvoja, jotta kaikilla olisi turvallinen olo. Valvottavat välitunnit ovat seuraavat

- pitkä välitunti klo 10.35 -11.00 sekä
- klo 11. - 11.15
- klo 12. - 12.15
- klo 13. - 13.15
- Klo 10.35 välitunnilla on osalla oppilaista ruokailu.
- Väliläpäläykä klo 13. - 13.15 omissa luokissa

Liikuntatunneilla oppilaat käyttävät monipuolisesti erilaisia liikuntapaikkoja: koulun piha-alue, KunkkuAreenaa, urheilukenttä, liikuntamaja, hiihtoladut ja luistelukentät sekä mahdollisesti muiden toimijoiden ylläpitämiä liikuntatiloja. Lukuvuoden 25-26 aikana koulu järjestää uimahallikäyntejä seuraavasti: 1.-2 luokkien oppilaille neljä uimahallikäyntiä ja luokkien 3-6 oppilaille kaksi kertaa ja luokkien 7-9 oppilaille kerran.

Opetusvälineet ja laitteet sekä sähköiset oppimisympäristöt

Koulussamme on panostettu digitalisaatioon. Koululle laadittu digistrategia päivitetään vuosittain ja tvt-opetus suunnitelmalla tarkistetaan. Luokilla 1.-4. on oppilaille yhteiskäytössä tabletteja ja kannettavia tietokoneita. Viidenneltä luokalta lähtien annetaan oppilaille henkilökohtainen Chromebook-laite, jota hyödynnetään opinnoissa perusopetuksen ajan.

Käytämme sähköisinä oppimisympäristöinä Google for Education-ympäristöä sekä oppikirjojen kustantamoiden Sanomapron, Otavan, Edukustannuksen ja Editan sähköisiä materiaaleja.

Opetuksen esitustekniikkaa on uusittu kosketusnäytöin koulun laajennusosan puolella ja lähitykit ovat käytössä muissa opetustiloissa. Opettajilla on käytössään iPadit, henkilökohtaiset kannettavat tietokoneet ja älypuhelimet. Koulunkäynninohjaajilla on käytössään iPadit ja älypuhelimet.

Kestävän kehityksen mukainen toiminta

Kestävä kehitys, arjen valinnat ja niiden näkyväksi tekeminen on läsnä koulumme arjessa monin tavoin. Kestävä kehitys sisältää ekologisen, sosiaalisen, taloudellisen ja kulttuurisen ulottuvuuden. Eri oppiaineiden kautta tarkastelemme kestävän kehityksen teemoja, jotta oppilaat hahmottavat luonnon, talouden ja yhteiskunnan toimintaa sekä niiden keskinäisiä vuorovaikutussuhteita. Samalla vahvistamme ymmärrystä yhteistyön merkityksestä kestävien ratkaisujen löytämisessä.

Tietoja ja taitoja opitaan myös käytännön toiminnassa koulun ja sen ympäristön erilaisissa oppimisympäristöissä. Kestävän kehityksen periaatteet näkyvät arjen pienissä, mutta merkittävässä valinnoissa: kierrätämme materiaaleja, käytämme oppimateriaalit mahdollisimman tarkasti ja lajittelemme jätteet huolellisesti. Ruokailussa pyrimme vähentämään ruokahävikkiä, ja huolehdimme ympäristön siisteydestä esimerkiksi järjestämällä siivouspäiviä.

Tavoitteenamme on välittää sekä oppilaille että henkilöstölle ekologisen ajattelun periaatteita, kierrätyksen merkitystä sekä energian säästämisen ja tehokkaan käytön tapoja – niin, että kestävä kehitys on luonteva osa koulun toimintakulttuuria ja arjen päätöksiä.

Oppimisympäristön turvallisuus

Välitunti- ja muut valvonnat

Koululla päivittäisestä toiminnasta ja turvallisuudesta vastaa rehtori Tiina Kotila-Paaso ja hänen poissa ollessaan apulaisjohtaja Tiina Itävuori.

Välitunneilla on riittävä määrä valvojia vuorolistan mukaan. Valvottavat välitunnit ovat klo 10.35 alkava pitkä välitunti, jonka aluksi 1-3 luokan oppilailla on ruokailu. Heidän välituntinsa päättyy klo 11.15. Luokat 4-6 menevät syömään klo 10.50 - 10.55 ja heidän tuntinsa alkaa klo 11.15. 7-9 luokkien oppilaiden tunti alkaa klo 11 ja heidän ruokailuvuoronsa on klo 11.45. Ajoista on joitakin valinnaisaineista johtuvia poikkeuksia. Pääsääntöisesti kukin opettaja valvoo oman ryhmänsä ruokailun. Seuraavat välitunnit alkavat klo 12.00 ja klo 13.00 ja niiden pituus on 15 minuuttia. Välitunnilla klo 13.00 - 13.15 oppilailla on mahdollisuus syödä omia välipalaeväitään valvotusti.

1.- 4. luokan oppilaiden koulukyytivalvonnat hoidetaan koulunkäynninohjaajien toimesta. Aamuisin ennen koulun alkua ei koululla ole valvontaa.

Opettajat valvovat jälki-istunnot vuorolistan mukaan.

Koulukuljetukset ja niihin liittyvät järjestelyt

Koulukuljetusperiaatteet

Esi- ja perusopetuksessa oleville oppilaille järjestetään koulukuljetus esikouluun ja kouluun seuraavasti:

- Esiopetus ja luokat 1-2, jos koulumatka on pidempi kuin kolme kilometriä
- Luokat 3-9, jos koulumatka on pidempi kuin viisi kilometriä

Pääsääntöisesti **koulukuljetus myönnetään ainoastaan oppilaan väestörekisteritietojen mukaiseen osoitteeseen** lähikouluperiaate huomioiden. Yhteishuoltajuudessa olevien kuljetusoppilaiden koulukuljetus järjestetään tarvittaessa kummankin vanhemman osoitteesta oppilaan kouluun erillispäätöksellä. Tämä järjestely on mahdollista lukuvuoden alusta etukäteen sovitusti säännöllisin ajanjaksoin, ja kuljetus järjestetään, mikäli autossa on tilaa **Hartolan kunnan olemassa olevilla koulukuljetusreiteillä**, eikä se aiheuta ylimääräisiä kuljetuskustannuksia tai kohtuutonta viivästystä kuljetusaikatauluihin. Rehtori ratkaisee kuljetusten myöntämisen tapauskohtaisesti viranhaltijapäätöksellä. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päätti tästä koulukuljetusetuuden laajentamisesta syksyllä 2022 johtuen perhetilanteiden muutoksista ja lasten edun huomioimisesta.

Jos oppilas anoo muuhun kouluun kuin oman kunnan kouluun, niin kunta ei järjestä kuljetusta eikä vastaa kuljetuskustannuksista. Muissa kunnissa asuvien oppilaiden Hartolaan suuntautuvien koulumatkojen järjestelyistä ja kustantamisesta päätetään tapauskohtaisesti.

Jos oppilas osallistuu koulun iltapäivätoimintaan tai kerhotoimintaan, kunta ei järjestä näistä johtuvia erillisiä kuljetuksia eikä vastaa kuljetuskustannuksista.

Oppilaan edellytetään kävelevän kuljetusreitinvarteen. Omavastuurajat kävellen taksi- ja linja-autoreitin varteen ovat esikoulussa ja 1-2 luokilla enintään yksi (1) kilometri ja luokilla 3-5 enintään kolme (3) kilometriä sekä luokilla 6-9 enintään viisi (5) kilometriä. Matkan pituus tarkoittaa yhdensuuntaista kävelymatkaa lyhyintä jalankulkukelpoista reittiä myöten.

Teiden turvallisuus huomioidaan kuljetusten järjestelyissä, samoin tarvittaessa eri vuodenaikojen tieolosuhteet.

Terveystieteisiin syihin tai koulumatkan rasittavuuteen perustuva koulukuljetus järjestetään hakemuksen perusteella. Hakemukseen tulee liittää asiantuntijalausunto, josta ilmenee ajanjakso koulukuljetuksen tarpeellisuudesta sekä esitys kuljetusmuodosta. Päätöksen tekee rehtori. Koulumatkan vaarallisuus ja vaikeus määritellään tapauskohtaisesti ja päätökset tekee rehtori.

Perusopetuslain mukaan oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää enintään 2,5 tuntia päivässä. Lukuvuoden alussa 13 vuotta täyttäneen tai erityisopetukseen siirretyn oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää enintään kolme tuntia päivässä.

Koulukuljetusperiaatteet on luettavissa myös koulun kotisivuilta:

Koulukuljetusperiaatteet

Koulukuljetukset on järjestetty linja-autolla. Huoltajan tulee ilmoittaa suoraan kuljettajalle puhelimitse tai hyvissä ajoin tekstiviestillä, jos oppilas ei tule aamulla kuljetukseen. Samalla huoltaja voi ilmoittaa myös oppilaan mahdollisesta poissaolosta iltapäivän paluukyydissä. Tämän lisäksi 1.-4. luokkien huoltajan tulee ilmoittaa kouluun oppilaan omalle luokanopettajalle, mikäli oppilas ei tarvitse jonakin päivänä iltapäiväkuljetusta.

Kuljetuksista saa lisätietoa koulukuljetusvastaava Sari Karnaatulta, puh. 044-7432283 tai toimistosihteeri Eija Johanssonilta, puh. 044- 7432249

Turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat

Oppilaiden suojaaminen kiusaamiselta, häirinnältä ja väkivallalta

Suunnitelma on luettavissa osoitteella: <https://peda.net/hartola/yhtenaiskoulu/opetus/o2/hyo2l/l1o/l1sosvkhj>

Kriisisuunnitelma

Hartolan Yhtenäiskoulun kriisisuunnitelma löytyy osoitteella: <https://peda.net/hartola/yhtenaiskoulu/opetus/o2/hyo2l/l1o/l1k>

Pelastussuunnitelma

Yhtenäiskoulun turvallisuusvastaavana toimii rehtori ja varalla apulaisjohtaja. Yhtenäiskoulun pelastussuunnitelma päivitetään vuosittain.

Alkusyksystä ja vuoden mittaan tarpeen mukaan tehdään pelastautumiseen liittyviä harjoituksia. Pelastussuunnitelma on henkilöstöllä luettavissa koulun kotisivulla.

Turvallisuutta lisäävät toimenpiteet - turvallisuusosaaminen

Pedagoginen turvallisuus muodostuu turvallisesta kasvu- ja oppimisympäristöstä, siinä toimivista lapsista, nuorista ja aikuisista sekä heidän välisistä verkostoista ja toiminnasta. Lisäksi turvallisuuteen liittyy turvallisuuskasvatus ja turvallisuuskulttuurin rakentumista tukevat asiakirjat.

Opettaja suunnittelee, toteuttaa ja arvioi opetustaan ja ohjaustaan ottamalla huomioon oppilaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden.

Vakuutukset

Oppilailla on tapaturmavakuutus Pohjola Vakuutus Oy:ssä

Perusopetuksen iltapäivätoiminta

Toimintasuunnitelma

Hartolan Yhtenäiskoulussa järjestetään koulupäivinä iltapäivätoimintaa klo 13-16.

Hartolan perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma on luettavissa koulun kotisivuilta.

[Iltapäivätoiminta](#)

Ohjaajat ja yhteyshenkilöt

Koulun iltapäivätoiminnan ohjaajina toimivat Anna Ruoppi (vastaava ohjaaja) ja Mervi Ruokola-Parkkonen. Mukana ohjaajina ovat myös Leena Halttunen ja Sari Karnaattu.

Koulun kerhotoiminta

Oppilaille tarjottavat kerhot

Järjestämme Hartolan Yhtenäiskoulussa kerhotoimintaa Opetushallituksen myöntämällä avustusrahoituksella. Tavoitteena on tarjota oppilaille monipuolista toimintaa koulupäivän jatkoksi. Kerhotoiminnan tavoitteena on myös parantaa oppilaiden kouluviihtyvyyttä sekä kehittää yhteistyötä Hartolan muiden lasten ja nuorten vapaa-ajantoimijoiden kanssa. Kerhot tarjoavat harrastusmahdollisuuksia myös niille lapsille, jotka eivät esim. perheen taloudellisen tilanteen vuoksi pääse osallisiksi kunnassamme ilta-aikaan tarjolla olevasta harrastustoiminnasta.

Lukuvuonna 2025-2026 Kerhotoiminnasta vastaavana opettajana toimii Heli Peltonen.

Kerhojen vetäjät

Koulun kerhojen vetäjinä toimivat yleensä koulumme opettajat ja koulunkäynninohjaajat, mutta kuka tahansa aikuinen, kuten oppilaan vanhempi, voi toimia kerho-ohjaajana. Kerhot voivat kokoontua joka viikko tai vain satunnaisesti, tai vain jonkin teeman ajan, esimerkkeinä jouluaskartelu tai kevätluonnon tarkkailu. Kaikenlaiset ideat ovat tervetulleita!

Seudullinen yhteistyö

Tiedonkulku seutuyhteistyöstä

Tietoa seutuyhteistyöstä välitetään kokouksissa ja koulutuksissa esihenkilön tai tiimivetäjien kautta koko opetushenkilöstölle. Seudullisen sivistystoimen ohjausryhmän kokousten muistiot sekä tärkeät tiedoksiannot ja suuremmat linjaukset tuodaan tiedoksi kunnan sivistystoimen osastopalavereissa ja sivistys- ja hyvinvointilautakunnan kokouksissa. Viestinnässä hyödynnetään sähköpostia, pedanet-sivuja, wilmaa ja Teams-etäyhteyttä. Seudullisten ryhmien edustajat toimivat tärkeinä tiedonkulun varmistajina ja kehittämistyön viestittäjinä. Seudullisten koulutusten ja hanketyön kautta viestintä on avointa ja tavoittaa nopeasti.

Seudullinen arviointikysely

Lukuvuoden kehittämiskohteiden valintaan vaikuttaa merkittävästi joka toinen kevätalvi toteutettava esi- ja perusopetuksen seudullinen arviointi. Sen tuloksista linjataan seudulliset kehittämiskohteet ja vahvuudet. Kunta- ja koulukohtaisten tulosten perusteella kehitetään koulun toimintaa. Tuloksista voidaan nostaa esille koulun keskeiset vahvuudet ja kehittämiskohteet, jotka auttavat seuraavan lukuvuoden tavoitteiden valinnassa, talousarvion painopisteiden laadinnassa ja lukuvuosisuunnittelutyössä.

Vuonna 2024 helmikuussa toteutettiin viimeisin esi- ja perusopetuksen seudullinen arviointi. Siihen osallistuivat oppilaat (eskarit, 1.-2. luokkalaiset ja 3.-9.. luokkalaiset), esi- ja perusopetuksen huoltajat sekä opetushenkilöstö esikoulun ja perusopetuksen puolelta. Seuraava seudullinen arviointi toteutetaan kevätalvella 2026.

Seudulliset kehittämishankkeet, joissa koulu mukana

Hartolan Yhtenäiskoulu on ollut aktiivisesti mukana monissa seudullisissa kehittämishankkeissa. Tänä lukuvuonna olemme mukana Turvallinen koulupäivä Päijät-Hämeessä-hankkeessa. Hartolan Yhtenäiskoululla hankkeen yhdyshenkilönä toimii varhaisen tuen asiantuntija Jenni Palkeinen.